

KUL ZAT

30 Muharrem 1436 / 22 Kasım 2014

EsSelamü Aleyküm.

Euzü Billahi mineş şeytanir raciym, Bismillahir Rahmanir Rahiym.

İnşaAllah bugün paylaşacağımızla aslında anlatmaya çalıştığımız algının bir bölümünün kuvvetlenmesine gayret edeceğiz. Bu amaçla 26. ve 27. Tefekkür Şemalarımız çerçevesinde gündemi oluşturmaya gayret edeceğiz. Bu şemalar özellikle FATİHA ile Fetih kitapçığında var, içindeki bazı konular da Aşağıların Aşağısı kitapçığında var. Önemli olan birkaç konuyu pekiştirmek amacıyla onları ele almaya çalışacağız. Paylaşacağımız konu, kitapçıklarda anlatmaya çalıştığımız ama çok kısa geçilmiş yerlerden oluşuyor, onları genişleterek ele almaya gayret edeceğiz. 26. Şema ile başlayalım izin vererseniz, sonra konunun içerisine girmeye çalışalım.

"Yaratılmışların birbirlerine göre "var" olmaları, kesret nuru'nun görüntü sağlama mekanizmasıyla oluşur. Bu durum, günümüz bilimsel bulguları ışığında hologram prensipleriyle açıklanabilmektedir. Ef'al âlemindeki bu "var" oluş, renk farklılıklarıyla ayırt edilen, şekilleri farklı suretler olarak görülür. Bu suretlerin hareketlerinden ise zaman kavramı ortaya çıkar."

Şimdi bu cümleleri bazı örneklerle genişletmeye ve anlatmaya gayret edelim.

Talib kelimesini özellikle çok kullanıyoruz, çünkü bu konuda yalnızca bir kişiye talip denir, talip bir kişiyi tarif eder: Hakka talip olan! Yalnız ve yalnız hakka talip olan. Talip dediğimiz zaman kastettiğimiz tanım budur. Burada okuduklarımız Talib'in mutlaka fark etmesi gereken birşey. Hatta öyle fark etmesi gerekiyor ki, söyleyeceğimiz şu iki şeyi kendisine tarif edebileceği şekilde net ayırabilmelidir. Şimdi biz onu yapmaya gayret edeceğiz, kolaylaştırmaya

çalışacağız. Mutlaka fark etmesi gerekiyor. Ama öyle bir fark etme ki, onları kendisine kendi cümleleriyle tanımlamalı ve fark ettiği o iki yapıyı birbirinden ayırt edebilmeli. Sonra da fark ettiği bu iki yapının birbirlerini örtmesini engellemelidir. Onları öyle birbirinden ayırmalı ve saflaştırmalı ki, onlar birbirini örtmesin.

Bu iki hal nedir? Biz bu iki halin ikisini de "BEN" diyerek takdim ederiz. "BEN" diyerek kastettiğimiz iki "var" vardır bizde, iki oluşum vardır. Biz ikisini de karşıya, dışarıya ve kendimize "BEN" diyerek takdim ederiz. Bunlardan birisi yaratılmışların Birbirlerine Göre Var olan halleri. Bu Birbirlerine Göre Var olan hallerin özelliklerini birlikte paylaşmaya çalışacağız. Çünkü o zaman biz onu kendimize kendi cümlelerimizle tanımlayabiliriz. Yaratılmış olanların Birbirlerine Göre Var oluşlarını görebilmemiz çok kolay, çünkü çokluk alemine baktığımız zaman gözümüzle gördüğümüz ve "var" dediğimiz, varlıklara "var" dememize sebep olan onların var oluş halleri onların Birbirlerine Göre Var oluş halleridir. Yaratılmış olanlar birbirlerine göre varlardır. Buradaki "var" dememiz bu çerçevede çok önemlidir, çünkü onlar Birbirlerine Göre Var'lardır, Allah'a göre yoklardır. Allah'ın var olma şekliyle kulların var olma şekilleri kıyaslanamaz ve birbirlerine ölçü olamazlar. Dolayısıyla, Allah'ın "var" olma biçimine bakarak kullara baktığımızda, O'nun yanında onlara "yok" denilebilir. Kesin "yok" denir demiyorum, "yok" denilebilir. Bu yüzden, o detayı fark eden talip zaten bir noktadan sonra Allah'a karşı "varım" demez, "var gibi görünüyorum" der. Ama bunlar sonra idrakla gelinebilecek detaylardır. O detaylara gelinceye kadar onun "var" olduğunu bilmek lazım. Demek ki, iki tane varlıktan birisi yaratılmış olanların Birbirlerine Göre Var olmalarıdır.

Diğer "var" ise, diğer oluş ise Kendinde

Kendine Göre Var oluştur. Kendinde Kendine Göre Var oluşu özellikle Halifetullah özellikli insan iyi anlayabilir, kavrayabilir ve değerlendirebilir. Bu yüzden, Kendinde Kendine Göre Var olan daha çok onun için önemlidir. Birbirlerine Göre Var olanın ve Kendinde Kendine Göre Var olanın detaylarına biraz sonra bakacağız. Şimdi bu iki oluşu yan yana koymak için sadece isimlerini söylüyoruz. Bu iki var oluş içerisinde esas olan Kendinde Kendine Göre Var olandır. Esas odur ve amaç da Kendinde Kendine Göre Var olana ulaşmaktır. Çünkü detaylarını göreceğiz ki, esas yaşayan ve Allah'ın bize bildirdiğine göre sonsuza kadar yaşayacak olan insandaki Kendinde Kendine Göre Var halidir.

Madem bizde varsa buna neden ulaşmak lazım? Çünkü Birbirine Göre Var olan dünya yaşantısının gereği olarak Kendinde Kendine Göre Var olanı örter ve onun fark edilmesini engeller ve hatta öyle yapar ki, Kendinde Kendine Göre Var olanı unutturur. Böylece kişi Birbirine Göre Var olan ile o kadar içli dışlı olur ki, bu Birbirlerine Göre Var olan hali ona ulaşması gereken Kendinde Kendine Göre Var halini unutturur. Bu durum dünya yaşantısının gereğidir, insan kendisini bu mekanizmanın içerisinde bulur. Birbirine Göre Var olan halin dünya şartlarındaki en önemli avantajı şudur: Birbirlerine Göre Var olan hal dünya gözü ile görülebilir. İşte dünya gözüyle görülebilmesidir ki, insanı ona sıkı bir arkadaş yapar. Oysa şurası çok önemlidir, birbirlerine göre var olanla o sıkı fıkı ilişki işte bu detayları ona unutturur: Birbirlerine Göre Var olanı dünya gözüyle gören Kendinde Kendine Göre Var olandır. Ama Kendinde Kendine Göre Var olanı Birbirlerine Göre Var olanlar göremez, onların öyle bir yeteneği yoktur, gördüğünü değerlendiremez. Birbirlerine göre var olanda yine birbirlerine göre var olanı gören, işte o birbirine göre var olandaki kendinde kendine göre var olandır. O dünya gözüyle gören odur. Dünya gözü birbirlerine göre var olanın bir malzemesidir ama bu malzemeyi kendinde kendine göre var

olan kullanır, bunu kullanarak gören odur. Bu malzemeyi kullanan, gören kişideki kendinde kendine göre var olandır. Kesret aleminin, ef'al aleminin yani fiil aleminin esasını temelini Birbirlerine Göre Var olan oluşturur. Zaten Birbirlerine Göre Var olanlar yüzünden ona "çokluk alemi" denir. Yaratılanların, kulların birbirlerine göre var olması çokluk alemini oluşturan yapıdır. Dolayısıyla, bu çokluk aleminde dünya gözüyle bakıp bir kula "var" dememiz ancak birbirlerine göre var olan bu yapı sayesinde olur.

Birbirlerine göre var olan kulların, birbirlerine göre varmış gibi görünmelerini sağlayan, kesret nurunun görüntü oluşturma mekanizmasıdır. Şimdilik bunu detayına girmeden birkaç cümle ile söylemeye çalışacağız, o ayrıca inceleyebileceğimiz farklı bir konudur. Birbirlerine göre var olan kesret alemini oluşturan kesret nurunun görüntü oluşturma mekanizmasından kaynaklanır. Bu görüntü oluşturma mekanizması nedeniyle ona "varmış gibi görünen" deriz. Kesret nuru görüntü oluşturduğu için, gayet iyi bilir ki, onlar varmış gibi görünüyor, kesret nuru gayet iyi bilir ki, o kendi nurundan oluşturduğu bir görüntüdür. Aynısı, benzeri değil ama benzer bir yerini bulup kavrayabilmek için şu örneği verelim. Işığa karşı elimizi tutup da duvara gölgesini oluşturduğumuzda biliriz ki, o elimizin gölgesidir, varmış gibi gözükür, orada öyle birşey yoktur. Bunun misali, kesret nurunun kendisi de, bilir ki görüntü oluşturma mekanizmasıyla oluşturduğu görüntüler aslında kendisidir, kesret nurudur. Dolayısıyla kesret nuru diliyle onlara "varmış gibi görünüyorlar" diyebiliriz. Ama birbirlerine göre var olan varmış gibi görünenler birbirlerine "var" derler. Bu durum var olmanın şartıdır. Bu şarta bakıp onlara "yok" diyemezsiniz. Kesret aleminde "var" olmanın bundan başka şartı yoktur. Siz buna "yok" dersanız neye "var" diyeceksiniz? Kesret aleminde var olmanın şartı budur. Bu yüzden de kullar, kesret nurunun işte bu görüntü oluşturma mekanizmasıyla meydana

gelen birbirlerine göre var hallerine bakarak o kula "var" der.

Bizim dini tabirlerle kesret nuru dediğimiz görüntü oluşturma mekanizması, günümüzde bilimsel çalışmalarla bir noktaya gelmiştir ve hologram prensipleriyle açıklanmaktadır. Günümüzde hologram prensipleriyle açıklanan kesret nurunun görüntü oluşturmaya biz "son noktadır" diyemeyiz, gelecekte belki bu daha ileri bazı bulgularla desteklenecektir veya başka türlü tarif edilecektir. Kesret nurunun görüntü oluşturmaya, yani görüntüler bilim adamlarına göre birer hologramdır. Dolayısıyla, bu iki bilgiyi birleştirebiliriz ki, kesret alemi aslında bir hologram görüntü havuzudur. Çokluk alemi aslında holografik görüntülerden meydana gelen hologram tabanlı bir havuzdur. Çok önemli bir şey şudur ki, altını çizerek söylüyorum, lütfen çok önemseyiniz ve önemseyeceğiniz şu cümleyle dışarıdaki bilgilere bakınız: Hologram gerçeği batın bir bilgi değildir. Varmış gibi görünen, birbirlerine bu sebepten var diyen, birbirlerine göre var olan halin perde arkasının hologram olduğunu görüp "ben bu işin batınını öğrendim" demek yanlıştır, kişi kendisini orada perdeler. Tasavvuf yolunda böyle son duraklar vardır. "Budur" dediğiniz yer sizin son durağınız ve gidemeyeceğiniz son duvarınızdır. Çok iyi bilinmelidir ki, hologram gerçeği birbirlerine göre var oluşun batını değildir. Birbirlerine göre var oluş da, onun perde arkasındaki hologram gerçeği de zahirdir, ikisi de zahirdir. Yani bilim adamları yaptıkları çalışmalarla, sünnetullahın bu kısmını tespit etmekle bir batın bilgi tespit etmiş değiller. Onlar çalışarak zahirin mekanizmasını ortaya koymuşlardır. Dolayısıyla hologram da zahirdir. Buradan anlıyoruz ki, bütün bunlar kesret alemi kapsamındadır ve biz hepsine birden esma alemi deriz. Bir de kesret aleminin batını vardır, peki batını nedir? Hologramla açıklanmaya çalışılan bu kesret aleminin batını söz konusudur. Eğer birisi onun batınını tarif ederse oraya bakmamız lazım. Buradan şu sonuca varıyoruz ki, Tevhid gerçeğini kesret aleminin

detayında aramak bizi doğru yola çıkarmaz. Tevhid gerçeğini kesret aleminin detayında ararsanız doğru yola çıkmazsınız. Dünyaya ait bilim adamı olursunuz. Veli olamazsınız. Bu yüzden şöyle bir yanlış inanışa girer bazıları. Duyarlar, giderler, bir veli ile karşılaşır, "bu veli bir zattır" diye kendilerince emin de olabilirler. Sonra ona bir iki soru sorarlar, bakarlar zat ne hologram biliyor, ne de kesret aleminin o detayını biliyor. "Allah Allah böyle veli mi olur?" diye şaşırırlar. Sonra ondan ayrılırlar, arabalarına biner şehre gelirler, bakarlar ki evde bıraktıkları zat şehirde dolaşıyor. Tayy-i mekan ile gelmiş dolaşıyor. Bu olmuş bir şey. Garip Hafız diye bilinen Gümüşhacıköylü mübarek zat, İbrahim Hakkı Hazretlerinin torunu diye de bilinen bu zat, köyünden çıkmış şehre, pazara gidecek. O zamanlarda arabalar çok az, çok yeni. Arabası olan bir kişi o zatı görünce, "bunu önemli derler, arabamıza alalım götürelim" deyip yanaşır. "Siz gidin delikanlılar, yolunuza gidin" diyor ve yürüyor. Onlar arabayla gazlayıp gidiyorlar. Pazara geliyorlar ki zat pazarda dolaşıyor. Ama zat hologramı bilmiyor. Çünkü veli zatın dünya gereği olan bilimsel çalışmaları ve oradan çıkan sonuçları bilmesi gerekmiyor, işi o değil. İş o değil. Gereksiz mi o? Çok gerekli. Ama onun işi o değil, onun onları bilmesi gerekmiyor. Bilmesi gerekirse, bilmesi gereken kadarını, gerektiği yerde, anında Rabbi bildirir ve söyler.

Ancak çeşitli felsefeler ve özellikle meditasyon çalışmaları işte buradan temel alır. Temellerini biraz önce söylediğim kesret aleminin, kesret nurunun oluşturduğu hologram veya ona benzer açıklamalardan temelini alır. Daha doğrusu onlar açıklamalardan önce bunu temel almışlardır, açıklamalar da ona uygun tarzda yürümüştür. Bu yüzden bütün öğretilerin, felsefelerin, meditasyon gibi çalışmaların son durağı işte bu hologram havuzudur. Onun birliğine/bütünlüğüne, onun enerjisine/nuruna çeşitli isimler verirler ve oraya ulaştıkları zaman son noktaya ulaştıklarını zannederler. Orası, bizim başlamaya çalıştığımız yerin zemininde

bile değildir, gerisindedir, çok altındadır, eksilerdedir.

Var gibi görünenlerin perde arkasının hologram gerçeği olmasından şöyle bir sonuç çıkarılır ki, onun da yanlış olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Ona bakarak derler ki, o halde var dediklerimiz aslında yoktur. "Var dediklerimiz aslında yoktur" demelerine sebep, kesret nurunun görüntü oluşturma mekanizmasını, yani bugünkü açıklamalarla hologram prensiplerini fark etmeleri ve birbirlerine göre var olan halin detayında bir hologramın, bir kesret nurunun olduğunu, onların birer görüntü oyunu olduğunu görerek "öyleyse onlar yok" sonucunu çıkarmalarıdır. Oysa buradan bu sonuç çıkmaz. Buradan niye bu sonuca ulaşıyor? Çeşitli felsefeciler ve o felsefecilerin etkisinde kalmış tasavvufu meşguller işlerine geldiği için bu sonuca varırlar. Çünkü bu çalışmaları yapan bilim adamları bu sonuca varmazlar. Enteresan bir şekilde, bizim şimdi söyleyeceğimiz sonucun benzerini bulurlar, onu söylemeye çalışırlar. Derler ki: Siz birbirlerine göre var olan hali esas zannediyordunuz. Biz onların aslında birer görüntü oyunu olduğunu fark ettik. Bilimsel dille onların "hologram görüntüler" dedikleri, bizim dilimize göre kesret nurunun görüntü oluşturma mekanizmasıdır. Buradan varılacak sonuç şudur ki; sizin birbirlerine göre var olan hale verdiğiniz bir önem var, işte o önem yok. O yok değil, sizin ona yüklediğiniz önem yok. Siz ona ne yüklüyordunuz? Siz ona "müstakilen var ve muhtar" diyordunuz. Gördük ki, o bir görüntü oyunu. O zaman bu bilimsel çalışmalardan, "orada müstakilen var ve muhtar bir yapı yok" manası çıkar. Yok olacak şey budur. Orada sizin o görüntüye yüklediğiniz önem yok!

Örneğin bir kişi geldi, kendisini size doktor tanıttı, muayenehane de açtı. Siz ona bazı önemler veriyorsunuz, ilgileniyorsunuz, muayenehaneye giden gelenler var. Öğrendiniz ki belgesi sahteymiş, siz o insana yok diyemezsiniz. Bu durumda size derler ki; "ona verdiğiniz değer yok, yani ona verdiğiniz doktor

etiketi yok, verdiğiniz o önem yok." İşte buradan anlaşılan da esas odur; Birbirlerine Göre Var olana verdiğiniz önem yoktur. O önem neydi, biz ona ne diyorduk? Bu varlık müstakilen vardır ve muhtardır. İşte bu yok. Bilim adamları bilimsel çalışmalarla aslında bu sonuca ulaşmışlardır. Maalesef tasavvufçular ulaşamamıştır.

Kişinin bu yolda, istikametinin doğru olup olmadığını öğrenebilmesi için şunu hatırlatmak isterim. Eğer bir kişi talipse, "ben Hakk yolla ilgili bir şeylere bakıyorum, ilgileniyorum, okuyorum, dinliyorum ama acaba doğru kulvarda mıyım?" diye yolunu, yöntemini sorguluyorsa ona bir ipucu verelim. Çünkü bu kulvarda birçok yöntemle, anlatım ile karşılaşabilirsiniz. "Doğru kulvarda mıyım?" diyorsanız size doğru kulvarı gösterecek işaretlerden birisi de şudur: Kim, nerede, ne anlatırsa anlatsın öğüdü size La ilahe illallah'tır. Bunu öğütleyecektir ama hemen bakmak lazım, o neye "La ilahe" diyor? Onun "La ilahe" dediği şey ne? Bu söylediğim başlangıç içindir, en alt çizgidir, La ilahe illallah'ın, Kelime-i Tevhid'in idrak olarak söylenecek en alt çizgisini söylüyorum: Müstakilen var ve muhtar yoktur, illa Allah. Yani ancak Allah müstakilen var ve muhtar bir vücuttur, bir varlıktır. Bu kabulden sonra insan yeni La ilahe illallah tarifleriyle yolda ilerler. Ama en alt çizgi, ilk idrak budur. Bu tanımdaki "vücut" kelimesi çok doğru olmayabilir, çünkü o vücudu biz şimdi insan vücudu gibi düşünürüz. Oysa oradaki o manada değildir. O yüzden oraya "vücut" demeyelim, yanlış anlaşılır. La ilahe illallah: Müstakilen var ve muhtar ancak Allah'tır. Müstakilen var ve muhtar güç ancak Allah'ındır: La havle ve la kuvvete illa Billahi aliyyl aziym. "La ilahe.." ve "La havle.." diyerek O'nun dışındaki müstakilen var ve muhtar olan güçleri reddederiz. O'nun dışında gördüğümüz güçleri reddetmiyoruz. Dışında zannederek gördüğümüz güçlerin hepsinin Biiznillah O'na ait, O'ndan olduğunu biliriz. Ama o güçlere müstakillik verilmişse, o güçlere "müstakilen var ve muhtar" denmişse

işte ona "La ilahe" deriz, "La havle ve la kuvvete illa Billah" deriz. Dolayısıyla en önemli soru budur: Kişi neye "La ilahe" diyor? Siz neye "La ilahe" diyorsunuz? Eğer derse ki, "biz başka tanrılara 'La ilahe' diyoruz", bu çok eski anlayışların "La ilahe" anlatış biçimidir ki, kişiyi önce ondan kurtarmak ister. Eğer birisinin dışarıda görünen bir putu varsa onu ondan kurtarmak için ona dersiniz ki, önce buna "La ilahe" de. Onun "La ilahe" için en alt basamağı odur, ona diğerleri sonra anlatılır. Dünyada hala öyle putu olanlar var. Ama kişinin öyle bir putu yoksa ne yapacak? Bir müslüman için öyle bir put yoksa onun başlayacağı en alt çizgi nedir? Onun "La ilahe" diyeceği başlangıç çizgisi kendisinde bulunan bu iddiadır. Ona "La ilahe" demekle "müstakilen var ve muhtar değilim" demiş olacaktır. Kendisindeki esfele safiliyn yapıya ait bu iddiaya, dūniHİ algının zannları olan bu iddiaya "La ilahe İllallah" demelidir. Birbirlerine göre var olan halin aslında kesret nurunun bir görüntü oyunu olduğunu, bir görüntü oluşturması olduğunu fark edince kişinin varacağı sonuç budur. Bu onun kendisinin yokluğu demek değildir, öyle birşey yoktur, öyle bir iddianın altı dolu değildir, boştur.

Kur'an'ı Kerim'deki Tekasür Suresi bütün bu anlattıklarımızı bir kelimedede özetler: TEKASÜR. İnşaAllah açıp okuyunuz, mealine bakınız, çok kısa bir suredir. Biz şimdi konumuzla ilgili kısımlarına bakmaya çalışacağız.

Kur'an Birbirlerine Göre Var hali çok anlatır. Ona verdiği bir isim de Tekasür'dür ve Tekasür Suresi tamamen bunu anlatır. Ancak "Tekasür" öyle bir isimlendirmedir ki, içinde bir çok manayı taşır. "Tekasür" manası içinde neler var bir bakalım. Öncelikle, birbirlerine göre var olan görüntülerin, varlıkların, birbirlerine göre var olan kulların oluşturduğu bu çokluğu, onların müstakilen var zannını ifade eder, içerdiği manaların birisi budur. Birbirlerine göre var olanlar çokluğu, çokluk alemini, kesret alemini oluşturur ve onlar kendilerini müstakilen var zannederler. Tekasür'ün taşıdığı bir diğer mana, birbirlerine göre var olanlar kendilerini

müstakilen var ve muhtar zannettikleri algıya göre bir hayat tarzı kuruntusu oluştururlar. Tekasür böyle bir kuruntu manasını da içerir. İnsanın içini yiyecek olan o kuruntudur. Burada kişi Birbirlerine Göre Var olana "müstakilen var ve muhtar" dediği için, bu inanişe göre bir de hayat tarzı oluşturduğu için, onun yarısını da başlattığı için kuruntuları başlar. Bu yüzden "Tekasür" özellikle bu kuruntuyu, buradan gelen kuruntuyu ifade eder. Aslında saydığımız manalar hepsi birbirleriyle ilgili ve devam eden manalardır. Öyle olunca bu saydıklarımızı elbette Birbirlerine Göre Var'ın yarısını getirecektir. Bu yarışın kendine göre bir de kazananı vardır bu da Tekasür'ün bir diğer manasını oluşturur: Birbirlerine Göre Var'ların gururu ve övünmesi. Kur'an'daki Tekasür ifadesi bu manaların hepsini, hatta daha fazlasını içerir. Şimdi bu kadarını saydık, belki ileride birkaç mana daha ekleyeceğiz

"Tekasür sizi o kadar oyaladı ki, (mezarlarınızla ve mezarda yatanlarla övünmek için) mezarları ziyaret ettiniz." (Tekasür; 1, 2)

Tekasür Suresi'nin bu ayetleri diyor ki: Sizi işte bu tekasür o kadar oyaladı ki. Az önce saydığımız manalar dünya hayatında yaşarken sizi öylesine oyaladı ki, kalkıp mezarlara bile gittiniz. Dünyadaki, yaşantıdaki yarış yetmedi, mezarlarınızla, mezarda yatanlarla övünmek için oralara gidip törenler yaptınız. "Şu adamımız da var, şöyle de yapardı, böyle de yapardı" diye onu da yarışa kattınız. İş bu raddeye gelince Tekasür Suresi gelmiştir, yani artık iyice haddi aşmışlardır.

Buradan kendimize çıkaracağımız derslere bakacak olursak, birisi buraya kadar anlattıklarımızdır, yani birbirlerine göre var olan esas değildir. Birbirlerine Göre Var olan esas değildir ama kişiyi en fazla o oyalar, o seni bir yarışa sokar. Sahibi diyor ki, sen buna aldanma! Çıkaracağımız sonucun birisi bu. Bir diğeri de mezar ziyaretlerimiz! Onu da gözden geçirmek gerekiyor. Bu kapsamda ne yapıyorsanız yeniden ele almanız lazım, buna insan ziyaretleri de dahildir. Sizi Allah'la

ilişkilendirmiyorsa, imanınızı artırmıyorsa, imanınıza bir katkısı yoksa, salât ikamenize yani namaz kılmanıza bir faydası yoksa, La ilahe illallah Kelime-i Tevhid'inize bir katkıda bulunmuyorsa o ziyaret boştur. Onun hesabını mutlaka vereceksiniz. Onun hesabını vermeden önce ahirette birçok kıvrımlar yapacaksınız; "Ben gitmeyecektim de, şu götürdü de, şöyle yaptı da" gibi bir sürü mazeret üreteceksiniz, maalesef. Çocuklar anne babalarını; anne babalar, başkalarını; eşler birbirlerini suçlayacak. Orada şaşıracağınız şekilde dostluk kalkmış suçlamalar başlamış bir manzara görürsünüz. Burada, şimdiden dikkat edip tedbirimizi almak gerekir. Fatıha kitapçığının "Maliki YevmidDiyin" kısmına bakacak olursanız, o bölümde; insanlar yeniden diriltildiklerinde "kim bizi bu yattığımız yerden kaldırdı!" diye şaşkın şaşkın, gözleri korkudan pörtlemiş, rengi mosmor olmuş koşarken, sakın sakın yürüyenleri görecekler. Yüzleri parlıyor, sakın bir halde yürüyorlar. Bunu Kur'an anlatıyor, Sahibi söylüyor. Onlara "Nasıl bu kadar rahat ve sakinsiniz, niye böylesiniz?" dediklerinde, diyecekler ki: "Bize Rabbimiz bunları yaşarken söyledi, bu gün bize sürpriz değil ki, biz zaten bunu biliyorduk ve buna göre tedbirimizi aldık, biz öyle yaşadık, biz bugün bekliyorduk zaten, bizim için esas hedef buydu, biz bugün için istasyonda bekliyorduk. Orası bir ağacın gölgesi gibiydi, oturmuştuk, geçti gitti. Şimdi bizim günümüz." Bunlar orada rahat görecekler. Neden? Çünkü tedbirini şimdi almış olacaklar. İnşaAllah Rabbim lutfeder de, tedbirini O'nun razı olduğu şekilde alabilmemizi bize nasip eder, inşaAllah.

Bu ayet uyarısınca mezar ziyaretlerimizi de dikkate almamız gerekir. Gittiğimiz yerde, yaptığımız ziyarette oradakinin de müstakilen var ve muhtar olmadığını, oraya gidenin de müstakilen var ve muhtar olmadığını bilerek dikkat etmek lazım.

Biraz önce söylediğimiz manalar 1. ve 2. ayetlere aitti. Sure devam ediyor. Oyalananlar için, birbirlerine göre var olanları esas zannedip

onun gururuna kapılmış, onun yarışına girmiş, hatta doyamamış mezarlara gitmiş olanlar için diyor ki:

"Hayır! (Yaptığınız hatayı, düştüğünüz yanılığınızı) yakında bileceksiniz. Sonra (yine) yakında bileceksiniz." (Tekasür; 3-4)

"Yakında bileceksiniz!" diye iki kez uyarıyor, hem üçüncü ayette hem dördüncü ayette. Kur'an'da birkaç yerde "yakında görecekler, yakında bilecekler" vardır ve bu iki kez tekrarlanır. Böyle bir "iki kez" bir yerde daha vardır ama müjde olarak: İnşirah Suresi'nde. Surenin dört ve beşinci ayetleri "Her zorluktan sonra bir kolaylık vardır. Kesinlikle her zorluktan sonra bir kolaylık vardır" der. Burada da iki kez tekrarlanmış var ama inananlar için. Tekasür Suresi'nde ise yanlış yolda olanlar için "iki kez" tekrarlanmış var: Yakında bilecekler, yakında öğrenecekler.

"İki kez" söylenmiş olmasının çeşitli manaları var ama aklımızda kalacak ilk mana şudur: Bir ölürken bilmeleri; bir de hesap zamanı, tekrar dirildikten sonra bilmeleri. İki kere bu gerçeği acı bir şekilde öğrenecekler, iki kere görecekler. Oysa onlara, Rabbim muhafaza buyursun, iki zorluk gözükürken, müslümanlara müjde var; bir zorluğa iki kolaylık, bir zorluk için iki kolaylık.

"Eğer (yukarıdaki uyarıyı) ilmel yakın bilseydiniz (yaşarken) cehennemini görürdünüz." (Tekasür; 5, 6)

Tekasür Suresi 5. ve 6. ayetleri bizim için çok dikkat etmemiz gereken bir uyarıdır, müslümanlar için bir uyarıdır. Bunu inanmayanlar okuyacak değil ki, bu bize bir uyarıdır: Eğer ilmel yakın inceleyecek olursanız cehennemini görürsünüz. Aslında bu ayet bize şunu hatırlatmalıdır: Kendimize bir soru sormalıyız ve sonra kendimizi kandırmadan, yine kendimiz o soruya dürüst bir şekilde cevap vermeliyiz: Ben cehenneme yeterince inanıyor muyum, ona yeterince inanıyor muyuz? Cehenneme yeterince inanmıyoruz. Cehenneme yeterince inanan insanın hali çok başka olur. Cehennemden anlatılan korkunç

hallerin çok küçücüğünü dünyada görünce çıldırmış gibi kaçıyoruz. Ama cehennemle ilgili böyle bir kaçışımız yok, bir telaşımız yok. Demek ki yeterince inanmıyoruz. Oysa Kur'an'da şöyle bir kural var: Cehenneme iman ileride olacak birşey değildir, işin başlangıcıdır. Bunu geniş bir şekilde Fatiha kitapçığının Maliki YevmidDiyn bölümünde paylaştık.

Efendimiz (SAV) tebliğini yaparken Rabbimiz buyuruyor ki, "Sen ancak ahirete iman edenlere iştirebilirsin, ahirete iman edenlere bu tebliği yapabilirsin, senin peşinden ahirete iman edenler gelir." Demek ki, ahirete iman daha başlangıç için şart. Çünkü daha sonra ahirete iman yetmez, iman gerekir. Kur'an'dan öğreniyoruz ki, "onlar/müttakiyeler ahirete iman halindedirler." Bu ne demektir? Onlar gözle görür gibi inanırlar. "Duyduk ta, varmış ta" değil, gözle görür gibi inanırlar. Tekasür; 5 ve 6 bize diyor ki: Eğer işi görebilseniz, onu ilmel yakın inceleyebilseniz veya ilmel yakın inceleyenleri inceleseniz cehennemi görürdünüz.

"Yemin olsun ki, (zamanı gelince) onu aynel yakın göreceksiniz." (Tekasür-7)

"Yemin olsun ki, her nimetten (her imkandan) sorgulanacaksınız." (Tekasür-8)

En önemli sorgu şudur: Muhtariyeti Tercih Gücü'nü nasıl kullandınız? Ve bu manaya gelen sorulardır. Bu soruyu atlayana başka soru olmaz. Sayfalarca soru olsa bile hep bu mana altındadır, bunun detayıdır, MTG'yi nasıl kullandınız? Oradaki sorguyu yanlış algılayacak ve o sorgulamayı yanlış aktaracak olursak, sanki iyi insan olan o sorgulamadan geçer, kurtulur gibi bir mana çıkar. O zaman da kendini "iyi insan" ilan edenler kendilerini cennetlik zannederler. Yine Fatiha kitapçığında çok ele aldık ki, iyi insan olmak yeterli değildir, cennetin şartı bu değildir. Öyle tarif edeceksiniz ki, tanım Muhammedî olacak. Muhammedî olmayanlar da "iyi insan" olduklarını iddia edebilirler. Siz ortaya öyle bir iddia, öyle bir tanım koyun ki Muhammedî olmayan ona karışmasın, ona ulaşmasın, kim onu yaparsa o Muhammedî

olsun. Evet, ölümden itibaren karşımıza çıkacak soru "MTG'yi nasıl kullandınız?" sorusudur.

"Bir şeyi ilmel yakın olarak nasıl biliriz?", şimdi onu birkaç cümleyle görmeye çalışalım. Sonra başka kaynaklarla da bu konudaki bilgilerinizi genişletmeye gayret edersiniz inşaAllah.

"Birbirine Göre Var olan hali yaşarken ilmel yakın bilseydiniz..." Burada önce şunu hatırlatalım, "Yakin" ve "Yakın" aynı şeyler değildir, ikisi bazen karıştırılabiliyor. Yakın "Kariyb" in karşılığıdır ki, başka bir manadır. Kariyb, yani yakın olmak bir esmadır. Ama yakın, ilimle ilgili bir şeydir, kesin bilmek demektir. Şeksiz şüphesiz bir konuda bilgi ortaya koymak demektir, ona "ilmel yakın" denir. Bu bir şeye veya Allah'a yakın olmak değildir. Yakın olmak Kariyb ismiyle veya başka isimlerle ilişkilendirilir. Allah'a ilmel yakın sağlamak başka bir şeydir; ilimle ilgilidir. Biz ilmel yakın, aynel yakın, hakkal yakın tabirlerini genellikle tasavvufi açıklamalarda duyduğumuz için onları hep tasavvufi ilişkilendiriyoruz. Oysa onlar normal hayatta da kullanılan tabirlerdir, hemen hemen her konu için kullanılabilir. Bu konunun ilmel yakın hali şöyledir, bu konunun aynel yakın hali şöyledir, bu konunun hakkal yakın hali şöyledir diye kullanılabilir. "Yakin"i biraz yakalayabilmek için, başka yerlere de uygulayabilmek için klasik kitaplarda olan ve çok geçen bir örneği paylaşalım: Ölüm örneği. Bir insanın öleceğini bilmesi, hiç şüphesiz öleceğini bilmesi, kesin öleceğini bilmesi onun ölüm konusunda ilmel yakındır. Çünkü insan ölenleri görüyor, kendisinin de o sona doğru gittiğini görüyor. Bu onun öleceğini İlmel yakın biliyor olması demektir. O an geldi ve Azrail aleyhisselam'la karşılaştı. Ama henüz ölmedi, işte o an aynel yakın halidir. Ölümle karşı karşıya geldi, görebileceği bir şeyiyle onu görüyor. Ha bu gözü, ha bu gözünün yerine geçen gördüğü şey, neyse, ama görüyor. Onunla karşı karşıya, yüz yüze! İşte aynel yakın. Sonra öldü. Bu durum ölüm için hakkal yakındır, ölümün hakkal yakini ölmektir. Öldü mü artık hakkal yakın! Buradan benzetecek

olursanız ilmel yakın, aynel yakın, hakkal yakın anlaşılmiş olur. Bu tanımları Hakk yolla ilişkilendirirseniz Hakk yolla ilgili tarif edersiniz ki, bu yolda ilmel yakın, aynel yakın, hakkal yakın tarifleri çeşitli kitaplarda var.

Müslümanlar özellikle, öncelikle ilmel yakın hali çok önemsemelidir. Çünkü ilmel yakın çalışmak, bir şeyi ilmel yakın bilmek Kur'an'ın öğüdür. Dolayısıyla sünnetullahı incelemek, anlamak, ondan yararlanmak, oradan bir sonuca ulaşmak ancak ilmel yakın çalışmalarla olur. Ve ilmel yakının zeminini de Rabbimiz bize hazırlamıştır.

Semavat ve Arz'ın yaratılışı Kur'an'da anlatılır. Bunu hadislerde de görürüz. Semavat ve Arz'ın yaratılışında Rabbimiz "kün" emrini vermiştir ama "fe yekün" için süre vermiştir. Yani "kün" emrinden sonra Semavat ve Arz son haline bir seferde gelmemiştir. Günümüzde onu bilimsel çalışmalardan izleyebilirsiniz, hatta Big Bang diye başlayan halden günümüze kadar olan hali bilimsel çalışmalar takvim haline getirmiştir, kozmik yıl olarak. Çeşitli aylara bölerek, oralardaki olan gelişimleri, değişimleri göstererek bir güzel kozmik yıl tablosu yapmışlardır. Nerede ne oluyor, insan nerede devreye giriyor, hepsi gösterilmiştir. Dikkat ederseniz bir süreç var ve bu çok önemli bir şeydir. Süreç olmasaydı insanlar ilim yapamazdı, ilim olmazdı, ilimle Allah'ı bulabilmemiz mümkün olmazdı. Müthiş birşey! Öyle müthiş birşey ki, biz ilim yapabilelim diye zemin hazır! Merhametin, şefkatin sonsuz sınırsız halini her yerde görebilmek mümkün. Semavat ve Arz bir süreçle meydana geliyor. Dolayısıyla, siz araştırma fikri öğreniyorsunuz, o süreç olmasa insan araştıramaz. Bakın örnek verelim.

Araf Suresi 116-118. ayetlerdeki konu kitapçıklarda genişçe gördüğümüz bir konudur. Hz. Musa aleyhisselam Rabbinden tebliğini yapma, firavuna gitme ve Hakk'ı anlatma emrini aldığı anda, firavun bu işi sihir zannettiği için Hz. Musa aleyhisselam efendimizle randevulaşır ve ülkedeki önemli sihirbazlarını çağırır. Hepsini

firavunun huzuruna gelirler, Musa aleyhisselam efendimiz de gelir. Hz. Musa aleyhisselam efendimiz "Önce siz atın, siz başlayın" der. Onlar ellerinde ne varsa atarlar, sihir yaparlar.

Rasulullah Efendimiz (SAV)'den önceki hayatta kahinler ve sihirbazlar çok yetenekliydi, çünkü onların bir şeyler yapabilmelerinin önleri açıktı. Efendimiz (SAV)'den sonra onların sermayeleri kapatıldı, onlara bilgi akışının yolları yasaklandı, o yollara girenler ateşle kovalandı, hala öyle. Yine müslümanlar için, iman nuru taşıyanlar için, Muhammedî olanlar için.

O zaman bu işler kuvvetli olduğu için çareler de oralara yöneliyor tabii. Firavun da sihirbazlarını getiriyor. Onlar büyük bir korku salarak küçük yaratıklar oluşturuyorlar. Hz. Musa aleyhisselam efendimizin sihir yapmak gibi bir düşüncesi yok ki. O, Rabbinin ne diyeceğini bekliyor. Ayet "Asanı at ya Musa" dedik, diyor. Hz. Musa aleyhisselam efendimiz esasını atınca Kur'an'ın bildirdiğine göre asa ejderha haline geliyor ve sihir ürünü küçük yaratıkların hepsini topluyor, yutuyor. Olayın peşine o sihirleri yapanlar hemen "Musa'nın Rab'bine inandık" deyip teslim oluyorlar. Firavun "Benden izin aldınız mı?" diye kızıyor ve onlara "Sizi cezalandıracağım" diyor...

Burada anlatmak istediğim şu: Asa'ya Allah "kün" diyor, anında bir yaratık meydana geliyor. Anında. Biz Allah'ın Semavat ve Arz'ı bir süreçte yarattığına alıştığımız için bunlar bize tuhaf geliyor. Meallerde yazarken zor yazıyorlar, tefsirlerde zor anlatıyorlar, "nasıl anlatsak, nasıl yazsak, nasıl kıvırsak" arayışındalar. Yahu şüphen mi var Allah'tan? "Ol" dedi mi olur. Ejderha dediyse ejderha olur. "Şunları maymuna çevirdik" dediyse maymuna çevrilmiştir. Maide Suresi 60. ayette "Onları maymun ve domuz yaptık" diyor. Diyorsa, onlar maymun ve domuz olmuşlardır. Bizim inandığımız Allah'ımız için bu böyledir. Birileri bundan şüpheliyse o başka... Ama bizim tanımaya çalıştığımız Allah'ımız "ol" dedi mi olur. Bu örneklerle aslında şunu demek

istiyorum ki, Allah bunları bir anda yaratmıştır. Eğer Semavat ve Arz'ı da böyle bir anda yaratmış olsaydı biz ilim yapamazdık. Semavat ve Arz son haline nasıl gelecekse onu bir anda oluştursaydı, biz de kendimizi orada bulsaydık neyi, nasıl araştıracaktık? Eğer bir yumurta tavuktan çıkmasa, yumurtanın içerisinde birtakım olaylar olmasa, oradan dışarı civciv çıkmasa bunu araştıramazsın ki. Soruyorum, bu asanın nasıl canavar haline geldiğini nasıl araştırabiliriz? Nasıl bir araştırma yapabiliriz? Bakın, bizim bilim yolumuz tıkanırdı orada. Sihirle iş yapmaya çalışırsan onu da Kur'an yasakladı, Yunus Suresi 77'de "Sihirbazların sonu hayr olmaz" dedi, bitirdi. Ne yapacaksın? İlla ilim, illa ilim. İşte, bir şeyi ilmel yakın anlayabilmek için esas müslümanın çok gayret etmesi lazım. Çünkü Lukman Suresi 20. ayette diyor ki: Onları size boyun eğmiş yaptık, emrinizdeler.

Dolayısıyla, bu işleri ilmel yakın incelememiz gerekir. Veya ilmel yakın inceleyenlerden yararlanmamız gerekir. Ancak Kur'an'ın uyarısını unutmadan, yani el-Hüsna'yı tasdik ederek. Birisi el-Hüsna'yı tasdik etmeden birşey bulmuş olabilir, sizin onu almanız, el-Hüsna'yı tasdik ederek uygulamanız ve öğrenmeniz lazım. Yani nereden ne bilgi alırsanız alın, sizi mutlaka "La ilahe illallah" Kelime-i Tevhid'ine götürmelidir, mutlaka. Ondan yan çizenden siz yan çizmelisiniz, hemen.

Tekasür Suresi'nde bize dendi ki: Birbirlerine Göre Var oluşlarla perdelenip oyalanacağınıza konuyu ilmel yakın derecesinde inceleyebilseniz, Birbirlerine Göre Var görünenlerin müstakilen var ve muhtar olmadığını anlarsınız. Bunu fark ettiğiniz zaman, bunu fark edemeyenlerin azabını gözünüzle görür gibi görürsünüz. İşte o zaman cehennemi ilmel yakın görmüş olursunuz.

Birbirlerine göre var olanların renk ve zamanla da ilişkisi vardır. Bunun detayı şimdi konumuz için çok gerekli olmadığından ona bir iki cümlede değinmiştik, şimdi de bir iki cümleyle geçelim. Birbirlerine göre var olan yapılar birbirlerinden renklerle ayrılırlar, renkler

yüzünden onları birbirlerinden ayırabiliriz. Onların hareketleri de bize zaman kavramını oluşturur. Onların hareketlerindeki periyotlar, tekrarlar bize zamanı gösterir. Oradan biz zaman kavramını alarak ölçüler geliştiririz.

"Güneş ve ayı birer hesap ölçüsü kılmıştır." (En'am Suresi-96)

Allah güneş ve ayı bize birer hesap ölçüsü kılmıştır.

"Biz geceyi ve gündüzü birer ayet (delil) olarak yarattık. Nitekim Rabbinizin nimetlerini araştırmanız ayrıca yılların sayı ve hesabını bilmeniz için gecenin karanlığını silip aydınlatan gündüzün aydınlığını getirdik. İşte biz her şeyi açık açık anlattık." (İsra-12)

"Ve yine sizin için Arz'da muhtelif renklerde yarattığı şeyleri de size musahhar kılmıştır. Muhakkak ki, bunda tezekkür eden kavim için elbette bir ayet/delil vardır." (Nahl-13)

Birbirlerine Göre Var olan hale ek bilgi olması için bunu kısaca paylaşıp geçtik.

Tekasür Suresi birinci ayeti hatırlayalım: "Tekasür sizi o derece oyaladı ki." Yani, birbirlerine göre var olan hal ve onun yarışı sonra da o yarıştan meydana gelen gururlanmalarınız sizi o kadar oyaladı ki. Bu ayeti zihninizde bir yerde tutalım ve bir de Zariyat Suresi'ne bakalım.

"Nefslerinizde! Hala görmüyor musunuz?" (Zariyat-21)

Ve şimdi bu iki ayeti birlikte değerlendirelim. Tekasür-1 diyor ki, Birbirlerine Göre Var olan hal sizi o kadar oyaladı ki, göremiyorsunuz. Zariyat-21'de ise görelim diye bizi uyarıyor. Birbirlerine Göre Var olan hal, Kendinizde Kendinize Göre Var olan hali örter, onu fark ettirmez ve unutturur. İşte unuttuk. Rabbimiz bizi Zariyat 21'le uyarıyor: Nefslerinizde! Hala görmüyor musunuz? Eğer Tekasür-1'deki uyarı dikkate alınmazsa, Kur'an diyor ki:

"Bırak onları yesinler, faydalansınlar ve boş ümitle oyalansınlar, yakında bilecekler." (Hicr-3)

Madem öyle, bırak onları oyalansınlar, bırak. Neden "bırak" diyor, suçları ne? Oyalandılar ama suçları ne, ne yapıyorlar?

"Onlar ki, Allah ile beraber diğer bir ilah yaparlar, yakında bilecekler." (Hicr-96)

Suçları bu: Onlar Allah ile beraber diğer bir ilah yaparlar. "İlah" kelimesini defalarca konuştuk, paylaştık. Bu kelime Kur'an'ın mesajını anlayabilmemiz için çok önemli. İlah kelimesine birkaç farklı şekilde baktık. Hatta "hayran olunan, göz dikilen" anlamında bir mana diye de baktık. Konu derinleştikçe "ilah"ı ilerleterek tanımladık. İlah, var olan demektir. Yani kim ilahdır? Müstakilen var ve muhtar olan ilahdır. İlahlığın şartı budur. Müstakilen var ve muhtar, ilahdır.

İnsanlar kendilerine bir ilah edinmek istedikleri zaman müstakilen var ve muhtar güçler de iddia ederler. Kafasından bir ilah oluşturur, ona da müstakilen var ve muhtar bir güç ilan eder. Oralarda da kendisini haklı zanneder. Neden biliyor musunuz? Çünkü ilan ettiği güçlerin karşılıklarını görür. Bunların sebepleri vardır ama esas bir sebep var ki, ilah edindikleri, ilah ilan ettikleri güçleri inceleyin, genellikle tabanında bir esma göreceksiniz. Fark ettikleri esmaları ilah ilan etmişlerdir. Vedud esmasını fark eder Venüs ilahı oluşturur. Sünnetullah'ta fark ettikleri esmaların güçlerini yıldızlarla ilişkilendirerek ilahlar ilan etmişlerdir, bilmedikleri için. İlahın iki önemli özelliği vardır: 1) İlah müstakilen var ve muhtardır. 2) Onun müstakilen var ve muhtar gücü vardır. İşte o yüzden cennetin anahtarı La ilahe İllallah'tır: Başkaca müstakilen var ve muhtar yok! O zannlar La ilahe! İlla Allah.

La ilahe İllallah Kelime-i Tevhid'i "Allah'tan başka tapılacak ilah yoktur" gibi saçma meallerle, manalandırılırsa olmaz, mana öyle değil. Onun manası "Allah'tan başka Müstakilen Var ve Muhtar yoktur" demektir. Ancak Allah, müstakilen var ve muhtardır. O'nun dışında neye müstakilen var ve muhtar diyorsanız o yoktur, öyle bir "iddia" yoktur. Dikkat edin lütfen,

bir "varlık" yok demiyoruz, yaratılanlara "yok" demiyoruz, burası çok önemli. Allah'ın yarattığı bir şeye "yok" demek yanlıştır. Allah yarattı ve ona "var" muamelesi yapıyor. İnsanları yarattı, onlara "var" muamelesi yapıyor; onlara Rasul gönderiyor, kitap gönderiyor, melek gönderiyor, sen "yok" diyorsun, olmaz. Allah "var" diyor, sen "yok" diyorsun. Bir şeye "yok" diyeceksen, Allah'ın "yok" dediği bir şey var, ona "yok" de. Allah neye yok diyor? Buyuruyor: O yaratılanın müstakil bir gücü yoktur. O yaratılanın müstakil bir varlığı yoktur. Müstakilen var ve muhtar olan ancak "Ben"im, ancak Allah. Allah kendisine "Ben" der; "Ben benim" der. Çünkü Allah Mütekebbir'dir.

Hicr Suresi 3'de "bırak onları" denilenlerin suçları, Allah'tan başka ilah yapmalarındır. Bunu Hicr 96'da açıkladı: "Allah'tan başka diğer bir ilah yaparlar." Kişi bu ayete bakıp; "Ben başka bir ilah yapmıyorum, benim putum yok" derse, kendisini kandırılmış olur. Buradaki "ilah" için ayette doğrudan diyor ki; onlar Allah ile beraber "müstakilen var ve muhtar diğer bir güç" ilan ederler. Bu "müstakilen var ve muhtar güç" kişinin ya kendisidir veya başkasıdır veya da şudur, budur... Aşağıların Aşağısı kitapçığının son kısmında, 'Kurtuluş Yolu' bölümünde şundan genişçe bahsettik ki, onu şimdi kısaca hatırlayalım. Çünkü bu çok önemli bir şey. Ben hepsine "önemli" diyorum, bağışlayınız lütfen.

Bir kişi kendisinin müstakilen var ve muhtar olmadığını söyledi ve gayret ediyor. Başarılı olmak için bu yetmez. Eğer bir başkasının müstakilen var ve muhtar iddiasını tasdik ediyorsan, bu da senin kendini müstakilen var ve muhtar iddia etmendir, aynıdır. Daha kötüdür. Bir başkası müstakilen var ve muhtar iddiasıyla bir hikayesini anlatıyor, bir başarısını anlatıyor, bir düşüncesini anlatıyor ve sen ona hayran oluyorsun, onu örnek veriyorsun, onu idol ediniyorsun. Olmaz. Allah'a küfreden birisi örnek olur mu? Allah'a küfreden birisi idol olur mu? Böyle bir şey olabilir mi? Annenize birisi yan baksın, evinizde yemek daveti olsa onu çağırmasınız. Birisi Allah'a küfrediyor, siz onu

idol yapıyorsunuz. Olmaz! Bunun hesabını verirsiniz. Günlük yaşantıda bu çok önemlidir, dikkat edeceğiz. Birisini övüyorsak, birisini beğeniyorsak, birisine "iyi insan" diyorsak bakacağız; o kişi müslüman mı? Sen kime "iyi insan" diyorsun bir bak! Allah'a küfreden birisine nasıl "iyi insan" dersin? Olabilir mi? İnanan birisi çıkıp diyor ki, şu kişi inanmıyor ama çok iyi insan. Olur, o cehenneme gidecek sen de arkadaş olursun yanında, canı sıkılmaz. Olur mu öyle şey ya?

Demek ki, Tekasür-1 uyarısını dikkate almayanlara Kuran, "Bırak onları, oyalansınlar" diyor. Eğer insan "birbirlerine göre var"larla oyalanmak istemiyorsa, onu doğru yola götürecektir ayet/delil Zariyat-21 ile bize bildiriliyor, ipucu veriliyor: Nefsinde! Bir yerlere bakma, nefsinde! Nefs'i tarif etmiştik, şimdi doğrudan o tarifi içerisine girelim. Nefsinde; yani Kendinde Kendine Göre Var olanda. Bu yolda hep "Nefsini bil, nefsini tanı" denir. Peki, nefsi tarif edilmezse nasıl tanıyacağız? Nefs net ortaya konulmazsa nasıl onu bileceğiz? Onun mutlaka tam tanımlanması lazım. Bu yüzden başlarken dedik ki; öyle bir tanıyacak, öyle bir ayıracaksınız ki, saflaştıracaksınız, mutlaka. Nefsi bilersen, ayet sana "Nefsinde" dediğinde onun yerini bilirsin. Nefsinde: Kendinde Kendine Göre Var olan halinde. Ayet diyor ki: İşte oraya dönün, oraya bakın. Hala görmüyor musunuz?

"Allah buyurdu ki: İki ilah edinmeyin. O ancak ilahun Vahid'dir. O halde yalnız benden korkun." (Nahl-51)

"Ben iki ilah edinmiyorum ki" demeyin. O zaman ayeti anlayamayız, kavrayamayız, Kur'an size tarih kitabı gibi gelir, onlar geçmişte vardı der, gidirsiniz. "İki ilah edinmeyin:" Yani "bir Allah var müstakilen var ve muhtar olan, ben de varım müstakilen var ve muhtar olan" demeyin. Bunu dediniz mi, böyle düşündünüz mü işte "iki ilah" edindiniz. Buna eklerseniz sayı artar; arkadaşım da öyle, üç. Babam da öyle, dört... Çoğaltabilirsiniz. Yani, tarihte puta tapanların bir putu, iki putu, üç putu var, sizin sülaleniz put oldu. "Hatırı kalmasın, şu da var,

bu da var" derken, kim sizin için müstakilen var ve muhtarsa onların hepsi birer ilah. Bu yüzden ayet uyarıyor ve diyor ki: İki ilah edinmeyin. Ancak Allah! Allah ilahun Vahid'dir. Yani, O müstakilen var ve muhtar olan tektir. İlahun Vahid müstakilen var ve muhtar olan tektir.

Bu ayetin meallerinde şuna da rastlıyorsunuz: İki vücut edinmeyin, Allah'tan başka vücut oluşturmayın. Bunlar yeterli anlatımlar değildir, buralardan amel çıkaramazsınız. "Vücut oluşturmamak" ne demek? Vücudumu ne yapayım? Vücut oluşturmayacağım, tamam. Ama onu ne yapayım, nereye koyayım? Olur mu öyle bir şey? O cümlenin ameli yok. Ama "müstakilen var ve muhtar değilsin" cümlesinin ameli var, hem de seni cennete götürecektir bir ameli var.

Ayet'teki "Hala görmüyor musunuz?" sorusu önemli. Niçin? Çünkü birbirlerine göre var oluşta kendinde kendine göre var hali öylesine örtmüş ve unutturmuştur ki. Bu nedenle, biz önce kendinde kendine göre var oluşu görelim, fark edelim diye gayret ediyoruz. Biz diyoruz ki, kendinizde kendinize göre bir var haliniz var, biz sizi henüz o varlığa ikna etmeye çalışıyoruz. Ayet doğrudan "Orada" diyor. Bu durumda sen hem kendinde kendine göre var olanı bulacaksın, hem de ayetin "orada" dediğini bulacaksın. O zaman, önce hızla kendinde kendine göre var olan hali görmek, kabullenmek, saflaştırmak lazım. Sonra da ayetin "orada" dediğini, ayetin öğüdünü bulman lazım. Ama orada dediği ne? İşte onu görmeye çalışmak lazım. O bir sır değil, göreceğiz inşaAllah. Bir çok yerlerde de yazdık, kitapçıklarımızda var.

Gözlerimizi açtığımızda birbirlerine göre var olanları görmemiz kolay. Çünkü sistem öyle. Zaten birbirlerine göre var halin dünyadaki en önemli avantajı da o; gözle görülüyor olması. Eğer gözlerinizi yumar ve "ben" dediğinizi ararsanız, bunu yaparsanız, bu çok önemli bir başlangıçtır. Özellikle Kelime-i Tevhid zikrullahında da çok önemlidir. Ancak bu bir başlangıçtır, sonra gözünüzü açacaksınız.

Çünkü İslami gerçekler göz yumarak olmaz. Hakikati göz açarak öğrenmek gerekiyor. Göz yummak bizi dünyadan uzaklaştırır. Bu çokluğu görerek kendinde kendine göre var'ı yakalamak gerekiyor. Birbirlerine göre var'a baka baka, onun gözüne baka baka kendinde kendine göre var'ı yakalamamız gerekiyor. Ama oraya giderken, ilk basamakta gözlerinizi yumar, konsantre olur, "Ben" dediğinizi ararsanız, kendinize "Ben" derken onu yakalarsanız; kendinde kendine göre var olanı bir yerinden tutmuş olursunuz. Onu bir yerinden tutarsanız bırakmayın, onu devam ettirin. Bu antrenmanı diyelim ki evde yapıyorsunuz, onu bir yerinden tutarsanız, birbirlerine göre var olan halinize, zihninizden ona hemen "La ilahe" deyin, yakaladığınıza İllallah. Diğerine "La ilahe" yakaladığınıza "İllallah" diyerek tuttuğunuz yeri pekiştirin, size ait hale getirin, onun içine girmeye çalışın, o olmaya çalışın. Çünkü zaten osunuz. Siz onu fark edip o olmaya gayret edin.

Dışınızdaki size birisi seslendiği zaman, sizin birbirlerinize göre var halinize seslenir. İsminizle veya "Sen" diye seslenirken sizin var olan, birbirlerine göre görülen halinize seslenir. O, sizin gözlerinizi kapatıp kendinizi aradığınızda sizin "Ben" dediğinize seslenmez. Bilemez. Bu çok doğal ve normaldir. Normal olmayan ne? Zamanla siz de, dışarıdan size seslenen gibi, kendinizin birbirlerine göre var olan halinize "Ben" dersiniz, onu kastederek "Ben buyum" dersiniz tehlike başlar. Ne yaparsınız? Onun özgürlüğünü ilan edersiniz, onu birilerine beğendirmeye çalışırsınız, şuramı görebilsinler buramı görebilsinler diye çırpınırsınız, akla hayale gelmedik delilikler yaparsınız. Tekasür Suresi diyor ki; "Oyalanma! Bunlar geçici, yanlış şeylerle oyalanma. Kurtulmak istiyorsan nefsin bak, kendinde kendine göre var olan haline bak" diyor.

Hal böyle olunca Yunus Emre'nin iki sözünü hatırlayalım, belki oradaki mana şimdi daha bir yerine oturacaktır. "Bir ben vardır bende, benden içeri: Yani senin bana bakıp söylediğin bir Yunus Emre var, bir de benim gözlerimi

kapatıp içimden bulduğum Yunus Emre var" diyor. Anlattığımızı çok uyuyor değil mi? Bir ben vardır bende, benden içeri. Bu bir başlangıçtır, zahiren. Bu cümle görünüşüyle ve detayıyla, yani görünüşüyle ve hologramıyla zahirdir. Bunu anlayıp da batınına gidecek olursanız, bu manayı biraz ileri götürecek olursanız, batini manayı da yine Yunus'un şu sözünde biraz yakalarız: "Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm." Bu da anlattığımızı uymuyor mu? Demek ki, bunları ilk defa söyleyen biz değiliz. Bazen biri gelip "Bunları nereden çıkarıyorsun?" diyor. Hiçbir yerden çıkarmıyorum, hiç "bana göre" diye bir cümlem yok, Elhamdülillah, tamamen ayet ve hadislerden. Rabbim yanıltmasın. Hiçbirimizi! Tamamen ayet ve hadis.

"Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm." Yani: Senin Yunus dediğin bu gördüğün et kemik. Sana öyle görünüyor. Ama bir de kendimde kendime göre olan bir Yunus var. Bunun batınına biraz anlayabilmek için hafifçe dokunalım. Bizim konulara yaklaşımımız, zahirden zemini tespit etmek olduğu için, çok ileri cümlelere gitmemeye çalışıyoruz. Ama burada yeri geldi, bir küçük açıklama yapalım. "Ete kemiğe büründü, Yunus diye göründü" dersiniz bir adım geri giderseniz. İlimde ileri, ama konumda geri, yani perde arkası. Yunus'un "Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm" cümlesi perde arkasına geçince, bir geri gelince; "Ete kemiğe büründü, Yunus diye göründü" haline gelir ki, işte o zaman nefsinde aradığının da ipucunu yakalamış olursun. Bu ipucunu konu ilerledikçe biraz daha göreceğiz.

Dedik ki: Gözünüzde gören, kulağınızda işiten sizin aslında Kendinde Kendine Göre Var olan halinizdir. Gözün görme mekanizması ile gören, kulağın işitme mekanizması ile duyan veya gözün görme mekanizmasıyla görmeye çalışan, kulağın duyma mekanizmasıyla duymaya çalışan; sizin Kendinizde Kendinize Göre Var olan halinizdir, yani NEFSinizdir. Rabbim muhafaza buyursun inşaAllah, ancak göz ve

kulak fonksiyonunu yitirecek olursa kişi görmek ve duymak istemeyecek mi? Şu yanılığa düşmemek lazım, çünkü bilimsel açıklamalarda ona ve yanlış yorumlarına rastlıyoruz. Gözün görme mekanizmasını anlatıyorlar, sonuçta diyorlar ki, "Fark edin, bu bir beyin oyunudur. aslında beynin gördüğü bir şey yoktur." Sonra da buradan birbirlerine göre var olanın "yok"luğuna ulaşıyorlar. Ayet bize diyor ki: "Gözün görme mekanizması ne olursa olsun fark etmez, onunla oyalanmayın. Tekasür'le oyalanmayın, gözde görene bakın. Öncelikle fark etmeniz gereken şey kulağın duyma mekanizması değil, kulakta duymaya bakın." Böyle uyarıyoruz. Onlar fonksiyonunu yitirirse siz görmek istemeyecek misiniz? Hala görmek isteyen biri var, sende. Görme işi bitmedi ki. "Görme işi" fonksiyonunu yitirdi diye "görme" bitmedi ki. İçerde görmek isteyen biri var, kulak duymayınca duymak isteyen biri var. Hatta siz, birisini iyi duymadığınızda sinirleniyorsunuz, rahatsız oluyorsunuz. Bakın, duymak için çırpınan biri var. İşte o kendinizde kendine göre var olandır, esas olan odur. Yani bir araba var, bir de şoför var. Arabanın detayını bilmek lazım arabayı tamir etmek için, ama şoförün eğitimi başka bir şey. Ayet bize "Aradığın şoförde" diyor. Arabayla o kadar oyalandın ki; sile sile sile, parlata parlata parlata... Ayet; "Şoförün eğitimiyle ilgilen, bir de şoföre bak, aradığın şey şoförde" diyor.

Şimdi Kesret Nuru'nu bir şeye benzetelim. Onu, kesret nurunun tamamını elimdeki kaşkol gibi düşünelim. Bu kesret nuru bu hale gelmeden önce başka bir nurdu. O nur değişim gösterdi ve bilimsel dille ifade edilmişe göre soğudu, molekülerleşti, dalgalandı, katılaştı. Yani o nur bir süreç, bir değişim geçirdi ve bir işin kıvamına, formülüne dönüştü. Birbirlerine Göre Var olan hal işte bu kesret nurundandır, bunun malzemesindedir. Senin Kendinde Kendine Göre Var olan halin bundan değil, bu malzemedendir değil. Kesret nurunun orijininin, onun geldiği yerden hiçbir değişikliğe uğramadan doğrudan ona gelir. Anlaşıldı mı?

Oradan doğrudan buraya gelir. Yani araba ve şoföre benzetecek olursak; bu hamur arabanın malzemesi için oldu zaten. İşte bu hamurdan olan şey araba. Şoför bu hamurdan değil. Şoför kesret nurunun çok uzaktan geldiği yerden, onun geçirdiği değişimleri geçirmeden doğrudan gelir, arabasına biner. İşte Kendinde Kendine Göre Var olanın böyle önemli bir özelliği var. Ama sen arabayla meşgulsün, Birbirlerine Göre Var'la meşgulsün. Rabbimiz diyor ki: Tekasür'e geleni incele, oraya bak.

Kendinde Kendine Göre Var olan hal, öyle bir şey ki; hangi ortadaysa, o ortamın şartları neyse görülebilmek için oranın şartlarında bir kılığa bürünür. Yaşadığı yer dünya ise, dünyanın şartlarında görülebilmek için bu gerekli olduğundan bu kılığa bürünür. Başka yerde gözükmesi gerekse oranın kılığına bürünür. Meleklerin de Kendinde Kendine Göre Var halleri var. Ama bir de onların da Birbirlerine Göre Var hali var. Onların buldukları şartlara göre! O şartlar neyse ona göre birbirlerine göre var halleri var. İçinizden bazıları Ehlullah'ın anlattıklarından okumuş, Divan Toplantıları'nı duymuş olabilir. Divan Toplantısı'na katılanların içinde bu dünyadan olanlar var, ahirete intikal etmiş olanlar var. Onlar yan yana geliyorlar, birbirlerini görüyorlar, bir konuyu konuşuyorlar. Ahirete intikal etmiş olan birisi de oraya elbisesiyle, bir şeyiyle geliyor. Onda da sendeki gibi bir karaciğer, bir beyin var mı? Görünüyor diye, buradaki beyin onda da mı var? O burada bitti, çürüdü gitti. Böyle olunca şimdi o kişi beyinsiz mi? Buradan gidenin buranın şartları gereği arabası böyle, o mübarek ne haldeyse, onun şartları da öyle. Görünüyor olmak, kendinde kendine göre var olanın bulunduğu ortamın şartına göre bir görüntü vermek demektir.

Kendinde Kendine Göre Var hal incelenir, yakalanır ve bulduğunuza göre de, yani ona göre de bir hayat tarzı oluşturulursa; kişiyi Tevhid'e götürür. Kişiyi Tevhid'e götürecek olan odur. Nefs ilerlemesi, kendinde kendine göre var hal üzerinden yürür. Dolayısıyla, Birbirlerine

Göre Var olan hal, Kendinde Kendine Göre Var olan hale göre geçici bir görüntü oyunudur. Ama 'kendinde kendine göre var' olan hal sabit devam eden bir pozisyonudur. Bu sebepten 'birbirlerine göre var' olan haller kaybolabilir ancak 'kendinde kendine göre var' olan hal kaybolmaz. Allah'ın dilemesi hariç... Emir değiştirirse yine dilediği başka bir şey olur. Ama Kur'an'ın anlattığı hal devam edecek olursa; 'kendinde kendine göre var' olan hal kaybolmaz. Buradan şu sonuca gelmeye çalışıyorum: Kendinde Kendine Göre Var olan hal kaybolmayacaksa, "Ben" demek de asla kaybolmaz. Kendinde kendine göre var olanın kendisine "Ben" deyişi kaybolmaz, Allah'ın emri, dilemesi hariç. Allah "kendinde kendine göre var olan hal de yok olsun" diye emir verse bile "Ben" diyen kalır, "Ben" diyen Baki'dir, "Ben" diyen bakidir. O kalır, "Ben" diyen esastır. Çünkü Allah Mütekebbir'dir.

"Ben" demek çok yüksek bir derecedir, çok yüksek... "Ben" demek, tahmin edemeyeceğiniz kadar yüksek bir ikramdır. "Ben" demek Allah'ın dilidir. Allah kendi "Ben" demesinden, dilediği kullara "Ben" deme izni vermiştir. Dilediği kullara! Kul derken yalnız insanı düşünmeyin, Allah'ın yarattığı her ilmi suret kuldur. İşte Allah, dilediği kullara kendi "Ben" demesinden "Ben" deme yetkisi vermiştir. Dolayısıyla, "Ben" dediğimiz zaman Allah'ın verdiği yetkiyle Allah'ın "Ben" demesini kullanırsınız ve bu kaybolmaz, "Ben" demeyeceğim demekle de kaybolmaz. "Ben" Baki'dir.

Buna rağmen eğer kişi "Ben" deme yetkisini 'birbirlerine göre var' olan hale mahsus kılar, birbirlerine göre var olan hali esas zannedip ona "Ben" derse; o zaman müstakilen var ve muhtar bir yapı iddiasında bulunur ve bu yapıya "Ben" der. Böyle yaparsa; Kur'an'a göre HADDİ AŞMIŞ olur. SUİİSTİMAL başlamış olur. O kişi ASİ olur, Allah'a ait vasıfları örterek ÖRTEN olur. Yani Kuran'a göre KAFİR olur. MÜTEKEBBİR olur. Bunları yapan kişi Kur'an'a göre mütekebbir olur. Çünkü Allah'ın vasıflarını çalıp, suiistimal edip onlarla müstakilen var ve

muhtar bir yapı ilan etmiş, o vasıfları orada kullanıyor. Oysa Mütekebbir Allah'tır, Kibriya sahibi Allah'tır, Kibriya Allah'a aittir. Eğer Allah'a karşı birisi ben de mütekebbirim derse, bir "sözde mütekebbir" ortaya çıkmış olur.

İnsanlar arasında kibirli olmak başka bir şeydir. O da kaynağını buradan alır ama Kur'an'ın mütekebbir demesi ve onu kınaması, onun cehennemle cezalandırılacağını söylemesi esasında, Allah'a karşı "Ben de varım ve muhtarım" diyen bu mütekebbir içindir! Allah'a karşı "Ben de mütekebbirim" diyene Allah, Enbiya Suresi 29. ayette "O mütekebbirin yeri cehennemdir" demiştir.

Şimdi söyleyeceklerimi yeri geldiği için bir cümleyle geçeceğiz, detayı Aşağıların Aşağısı kitapçığında var. Allah'a karşı "Ben de varım ve muhtarım" diyen kul, Allah'ın ona, kendini tanısın, kendinden yola çıkarak da Allah'ı tanısın/bilsin, O'na ulaşsın ve kulluk yapsın diye lutfettiği "Vehim" özelliğini Allah'a karşı kullanmış olur ki, buna "Vehmin Zulmeti" denir. Yine o kişi kendinde kendine göre var olan hali ile Allah'a ortak olan bir "Nefs" ortaya çıkarır ki, bu da "Nefsin Şerri" olur. Bunların detaylarını Aşağıların Aşağısı kitapçığında bulabiliriz.

Birbirlerine Göre Var hali açıkladık ve esas olan Kendinde Kendine Göre Var haldir dedik. Şimdi onu biraz ilerletelim, bir adım gerisine gidelim. İlimde ileri ama pozisyonda sanki geri gibi gidip onu tanımaya çalışalım. Bildiğiniz her şeyin temeli HİS'tir. Şu anda bildiğimiz evren, kesret alemi, ef'al alemi, onun üstünde (şeklen söylüyoruz) mana alemi, teşbih alemi, daha üstünde tenzih alemi... Neler varsa, neler biliyorsanız hepsinin temeli HİS'tir, yalnızca HİS'tir. Her şey yalnızca HİS'tir. HİS! Bu kadar basit. Her şey, her şey yalnızca His'tir. His'sin şekil değiştirmeleri, His'sin görünmeleri, His'sin hissetmek istemeleri, His'sin hisleri. Esas olan His'tir. Ve Allah kendisini hisseder. Esas hisseden Allah'tır, kendisini kendi bildiği şekilde hisseder. İşte kendi hissetmesinden dilediği kullara hissetme yetkisi vermiştir. Hissetmesini dilediği kullar da verilen ölçüde kendisini

hisseder. Dolayısıyla: Bir insan hissetme izni aldığı anda, ona "Kendini bil" denildiğinde; kul olarak Rabbi ona ne tür sınırlar, ne tür kayıtlar vermişse o çerçevede kendisini hisseder. Allah kendi hissetmesinden vermiştir, O'nun hissi her yeri kaplamıştır. Bunu kesret alemleri için söyleyecek olursak; Allah Vâsi'dir, her yeri kaplamıştır, her yeri her şeyiyle, her esmasıyla ve hissiyle kaplamıştır. Dilediği kulları işte bu HİS'ten pay alır ve ne derece emredilmişse o derece aldığı payla, his izniyle "kendini bil" dediğinde o his izni ne çerçevede dilenmişse, onun sınırları neyse o çerçevede kendisini hisseder ve "Ben" der. Kendisini hisseder ve o zaman kendisini takdim eder, "Ben" der. "Ben" demesi Allah'tandır, Hissi Allah'tandır, Kendinde Kendine Göre Var olan hali Allah'tandır. "Bu sana verdiğim, bunlarla kendini bil" demiştir, o da kendini bilmiştir.

Konuyu şuraya getirelim. Bir kula kendisini bilmesini Rabbi öğretir. Rab öğretmen demektir zaten. Normal hayatta da mürebbiye vardır, bir çocuğa mürebbiye tutarlar, o ona bir şeyler öğretir. Bizim öğreticimiz Rabbimizdir. Allah'a "Rabbim" diye seslendiğinizde bir bakıma "öğretenim" diyorsunuz. Bir bakıma da "Bana kendimi bilmeyi öğretenim, benim kendimi nasıl bileceğimi bana öğretenim" diyorsunuz. Allah "Kendini bil" dedi, Rabbiniz "kendinizi bilme"yi size öğretir. Nasıl öğreneceksin, nasıl "Ben" diyeceksin, nasıl hissedeceksin, tüm bunları sana Rabbin öğretir. Öğrendin, bildin. Şuna dikkat edin: Hisseden ve bilen her zerre, her kul alem'dir. Alem, bilendir. Alem, kendini bilendir. Allah ona "Kendini bil" dedi, Rabbi de ona öğretti. Ona kendisini bilmeyi, hissetmeyi Rabbi öğretti ve bilmesi için neler lazımsa ona sağladı. O zaman, o öğrenen ALEM olur. Hisseden ve bilen alemdir. Dolayısıyla bunu birleştirirsek: Alem hissederken bilendir. Hissederken bilen her zerre, o neyse, alemdir. Kayıtların farklılıkları alemleri de farklı yapar, o zaman da ALEMLER olur. Bir sürü alem, farklı farklı alem. Hepsinin kaydı farklı, sınırları farklı, görevi farklı. Ama her biri bir Alem. Bütün bu alemlere hissederken

bilmeyi öğreten Rabbi ise o zaman ona ne diyebiliriz? Rabbül Alemiyn. Rabbül Alemiyn anlaşılır mı? Bütün alemlere hissederken bilmeyi öğreten, Rabbül Alemiyn'dir. Şimdi Enbiya Suresi 107'yi hatırlayalım:

"Biz seni ancak Alemler için bir rahmet olarak irsal ettik." (Enbiya-107)

Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem'e hitaben buyruluyor: Seni "Alemler için rahmet" olarak irsal ettik. Şöyle bir süreç: Rabbül Alemiyn onlara hissederken bilmeyi öğretti ve diyor ki; merhametimizin işareti de sensin, sen onlara bizi tanıt. Kullara bizi tanıtın diye, merhametimizin işareti olarak, bir merhamet olarak da seni onlara gönderdik.

Biz bunu fark edince, bu ayeti görünce ne diyoruz? "Elhamdü lillahi rabbil alemiyn. Ya göndermeseydin ne yapardık ya Rabbi, hüsrana uğramışlardan olurduk. Elhamdü lillahi rabbil alemiyn." Bu yüzden, bu nokta insani duyguları ulvi hale getirecek önemli bir şeydir. Nerede? Özellikle Ezan okunurken, o davette! O öyle bir davet ki, sahibi Allah. O davette ikame edilen salâtın sahibi de Allah. İşte o böyle bir davet. O davette bize rahmet olarak gönderilen Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem'in ismi geçtiğinde, "Eşhedü enne Muhammeden Rasulallah" denildiğinde bu duyguyla mutlaka duamızı yapmalıyız: "Ya Rasulallah, sallallahu aleyhi vesellem, seninle Biiznillah gözlerimiz nurlandı, Elhamdü lillah" demeliyiz. Kazanırız. Ama bunu diyebilmek için ezanı takip etmek lazım. Çünkü o zaman diyeceksin bunu. İsmi anıldığında bir hadis gereği hatta şunu da yaparız: Ellerimizin baş parmaklarını öpüp gözümüzün üstüne üç defa da süreriz. Böyle yapar, bu duyguyla; "Ya, Rasulallah efendim, seninle gözlerimiz nurlandı Elhamdü lillah" veya "Allah'ım Rasulallah, Nebiyullah, Habibullah Efendimiz Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi vesellem ile gözlerimizi nurlandırdın Elhamdü lillah" dersek, peşine de salavat ile "İşte O'na salat eyle ya Rabbi, O'na ve aline salat eyle" diyerek dua edersek çok güzel bir şey yapmış oluruz, çok

güzel. O'nun güzelliğinin bir işaretini anlayalım diye Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem buyuruyor ve biz bu hadisi Ebu Bekir radiyallahu anh efendimizden öğreniyoruz: "Siz bana böyle bir şahitlik yaparsanız, o zor gün var ya, o zor günde siz şaşkın şaşkın gezerken gelir, sizi tutar, cennete atarım." Siz dünyada öyle yaparsanız, ben de sizi alır cennete atarım diyor. İnşaAllah.

Moladan sonra devam etmek üzere son olarak şunu da paylaşalım: Ana rahminde gelişen yavrunun bedeni Birbirlerine Göre Var hali oluşturur. 120. Gün'de ise Kendinde Kendine Göre Var olan oraya girer. Anlaşıldı mı? Ana rahmindeki fetus canlıdır ama, o canlılık kendisine "Ben" diyen canlılık değildir, 120. Güne kadar hücrelerin müstakil canlılığı söz konusudur. Artık orada bir organize canlılık var, bir vücut var, her hücrenin müstakilen canlı olduğu ama organize bir vücut var. Günü gelip de bu vücutun miadı dolunca her hücre yine müstakil yaşamaya devam ediyor, sonra da tek tek ölüyorlar. Miadı doluncaya kadar vücutun onları organize tutan bir hali var. Onun miadı dolduğu zaman yani Kendinde Kendine Göre Var olan oradan çıkınca artık vücutun işi bitiyor, hücreler bu sefer müstakil canlılıklarını götürüyorlar ve sonra onlar da toprağa karışıyorlar. O ana karnındaki fetus bu kesret nurundan temelini alarak canlıdır ama orada henüz şoför yoktur. 120. Gün'de bir şey oluyor. Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem'in bir hadisinden öğreniyoruz ki, 120. Gün'de Kendinde Kendine Göre Var olan hali doğrudan sahibinden oraya girer ve biz onu "Ruhumdan oraya üfledim" diye okuruz. İşte 'kendinde kendine göre var' olan böyle bir şeydir. Moladan sonra buradan devam ederiz inşaAllah.

Kendinde Kendine Göre Var oluşa çok basit bir örnek vermek istiyorum. Onu birkaç defa verdik, tekrar oluyor, lütfen bağışlayınız. İzin verirseniz anlaşılması için ve o anlaşılmanın da pekişmesi için bu basit örnekten tekrar yararlanalım, Kendinde Kendine Göre Var oluşu bir benzetmeyle anlamaya çalışalım. Evinizi

düşününüz, evinizdeki elektrikli aletleri düşünün. Buzdolabı, çamaşır makinası, bulaşık makinası, tost makinası, ısıtıcı gibi elektrikle çalışan bir çok cihaz var. Bunlar, eğer elektrikten haberleri yoksa kendilerini müstakil varlık zannedebilirler. Buzdolabı kendisini müstakil bir varlık, çamaşır makinası kendisini müstakil bir varlık, bulaşık makinası kendisini müstakil bir varlık zannedebilir. Bu örneğe "öyle şey olur mu?" diye yaklaşırsanız saçma gelebilir, biz olurmuş gibi bakalım, çünkü bir hayal yapıyoruz. Bunlar kendilerini ayrı ayrı, müstakil zannettikleri için de birbirleriyle konuşsunlar, sohbet etsinler. Çamaşır makinası bakıyor ki, uzun boylu bir buzdolabı var, sulu bir bulaşık makinası var, birbirlerini inceliyorlar. Bir de bilgisayar var, o da elektrikle çalışıyor. Sonra o ortaya bir fikir atıyor: Sizin elektrikten haberiniz var mı? O bilgisayar ya, bir şeyler öğrendi. "Sizin elektrikten haberiniz var mı?" diyerek onları kendi elektriklerine yönlendiriyor. Bu sefer onlar kendilerinin soğutma, yıkama, ısıtma gibi görevlerini bir kenara bırakıp içlerine dönerek kendilerini incelemeye başlıyorlar. İşte o zaman elektriği fark ediyorlar ve o olmadan çalışmıyorlar. Elektrik kesildiği zaman bakıyorlar ki, çalışmıyorlar, kendileri için her şey duruyor. Elektriğin bir kere kendileri için elzem olduğunu önce bir fark ediyorlar. Kendilerini kendileri yapan elektrikmiş meğer. Kendilerini kendileri yapanın elektrik olduğunu anlıyorlar. Buzdolabını buzdolabı yapan elektrik, diğerleri için de öyle. Elektrik gittiği zaman buzdolabının bir elbise dolabından ne farkı var? İster ayakkabı koyun, ister başka şeyler, elektrik giderse bir fonksiyonu kalmıyor. İşte bunu fark ediyorlar: Elektrik onlar için elzem! Sonra bir adım ileri gittiklerinde, elektriklerinin farklı olmadığını görüyorlar. Yani buzdolabının elektriğinin çamaşır makinasının elektriğiyle aynı olduğunu görüyorlar. Aynı elektrik, birisini buzdolabı gibi çalıştırıyor, birisini çamaşır makinası gibi çalıştırıyor, birisini bulaşık makinası gibi çalıştırıyor. Ama aynı elektrik. Elektriğin aynı olduğunu fark ettikleri zaman onların birbirlerine bakışları değişiyor.

Birbirlerini kardeş, akraba görmeye başlıyorlar. İşte bizdeki Kendinde Kendine Göre Var olan da böyle bir şeydir. Onu bizim elektriğimiz gibi düşünelim. Bizi biz yapan o. O olmazsa olmazımız. Ve bizdeki elektrikle, bir başkasındaki onu o yapan elektrik aynı elektrik. Bunun gibi, hepimizdeki kendimizde kendimize göre var olanın aslında aynı olduğunu görmeliyiz. Bunu gördüğümüzde "müslümanlar kardeşler"i iyi anlarız. O zaman her insanın birbirine bakışının nasıl olacağını da iyi anlarız, birbirlerimize davranacağımızda o elektriğe göre nasıl hareket etmemiz gerektiğini de anlarız. Dolayısıyla bir çamaşır makinası bir buzdolabına kızacak olursa; bilir ki, aslında onun elektriğine kızıyor. Halbuki kendisinde de o elektrik var, hepsi aynı tek elektrikle. O zaman o var olan tek elektriğe saygılı bir alet nasıl olunur, onu araştırır herhalde. Basit bir benzetme ama bizdeki "kendinde kendine göre var" olan halimizi yakalayabilmemiz, önemseyebilmemiz için bir örnek.

Kendinde Kendine Göre Var olan hal biraz önce bahsettiğimiz hisle çok ilişkilidir. İnsanı konuşuyoruz ya, insanı karakteriyle, özellikleriyle, geçmişi ve geleceği ile, her türlü şeyiyle meydana getiren Allah'ın insana hissetmesinden vermiş olduğu Kendini Hissetme Duygusu'dur. Onun özellikleri, sınırları, kayıtları neyse insan onu hissediyor, zaten ona "Ben" diyor, o hissettiklerine "Ben" diyor. Dolayısıyla, bir kişinin kendini hissettiği zaman hissettikleriyle bir başkasınıninki farklıdır, çünkü kayıtları farklı. İşte ona da anlaşılın diye "Kayıtlı Kendini Hissetme Duygusu" diyoruz. Allah'ın kendi hissetmesinden "Sen de kendini hisset" dediği, Rabbimizin de bize "hissederek 'Ben' deme"yi öğrettiği o halimize biz; "kayıtlı, sınırlı hissetme duygusu" diyoruz. Kendimize göre sınırları, kısıtları olan kayıtlı kendini hissetme duygusu. İşte aslında bizde en esas olan o "kayıtlı kendini hissetme duygusu"dur, en esas odur. Onunla biz, bizde kendinde kendine göre var olan halimizi hissediyoruz. Kendinde kendine göre var olan halimizi bizdeki hissetme

duygumuzla diyoruz. "Gözünüzü kapatınız ve kendinizi hissetmeye çalışınız" dediğimiz odur. O "size verilen his malzemesini sermayesini kullanın" demektir. Kendinde kendine göre var olan hali siz kendinizde kayıtlı kendini hissetme duygusuyla hissediyor, algılıyorsunuz.

Birbirlerine Göre Var olan halden geldik, onu Kendinde Kendine Göre Var olan hale bağladık. Şimdi de dedik ki, siz onu kayıtlı kendinde kendini hissetme duygusuyla hissedersiniz. İşte kayıtlı kendini hissetme duygusuyla hissedip kendinde kendine göre var olana "Ben" dediğin bu üçlü olay "senin zatın"ı oluşturur. Böylece ortaya bir ZAT çıktı. Bütün mesele aslında bu zattır. Ancak burada yine bilmemiz gerekir ki, müstakilen var ve muhtar olan tek zat vardır: Allah. Yalnızca Allah'ın zatı müstakilen vardır ve muhtardır. Dolayısıyla bizdeki zat, Allah'ın zatından bize verdiği izinle olan bir zattır.

Biz başlangıçta böyle deriz, yani yaptığımız iş bir başlangıç çizgisi tarif etmek. Bu hatırlatmayı da sık söylemek zorunda kalıyorum, çünkü bu başlangıç çizgisi işin tamamı değildir. Bizim tarif ettiğimiz bu zatın başlangıç çizgisi budur: O Allah'ın zatından yetkiyle bize verdiği zattır. Böyle diyerek başlarız. Ancak nefis ilerlemesi çalışmalarında kişi öyle bir yere gelir ki, kendisindeki bu zatın doğrudan "O'nun Zatı" olduğunu görür. Önce anlar. Ama görür, bilir ki kendinde zat olan O'nun zatıdır. Yani ayrıca bir zat zaten yoktur. Ama işi anlayabilmek için, başlangıç çizgisinde, başlangıç noktasında deriz ki; "Bizim 'Ben' dememiz bize verilen izindir", Allah'ın "Ben" demesiyle verdiği izinle biz de "Ben" deriz. Bir de öyle bir an, öyle bir nokta vardır ki, o "Ben" diyenin Esas Sahibi olduğunu görür kişi. Fakat orası başlangıç noktası değildir, kişi oradan başlayamaz. Onu bilmek, o işi halletmek demek değildir. Bu işi halledebilmek için, Hakk yolda ilerleyebilmek için başlangıç noktası böyledir: Ben Allah'ın kendi "Ben" demesinden verdiği izinle "Ben" diyorum, Allah'ın kendisini hissetmesinden verdiği izinle, yetkiyle kendimi hissediyorum ve bunlar bende bir "zat" oluşturuyor.

Siz bir şeyi yaptınız diyelim, birisine onu anlatmak için uğraşıyorsunuz, o da "siz mi yaptınız?" diye fazlaca sorguluyor, nihayet öyle bir nokta gelir ki ona; "Bizzat ben yaptım" dersiniz. İşte bu söylediğimiz sizdeki zat, sizin "Bizzat ben yaptım" demek zorunda kaldığınızda kendinizden bahsettiğiniz o zattır. Ancak, bunun bir izinle zat olduğunu, izinle bir yetki olduğunu, esas müstakilen var ve muhtar zatın Allah'ın Zatı olduğunu belirtmek için de başlangıçta bu zata KUL ZAT deriz. Kul zat; kula verilmiş izinle kullanılan zat yetkisi demektir. İlerleme bu kul zatla yürür, çünkü: Nefs bu kul zatın şemsiyesi altındadır. Kendinde Kendine Göre Var olan hal bu kul zat şemsiyesi altındadır. Kayıtlı Kendini Hissetme Duygusu bu kul zatla bütünleşmiştir. Ne ayrıdır, ne şemsiyenin altındadır, ama hepsinin içini kayıtlı kendini hissetme duygusu kaplar.

Bir önemli noktaya daha geldik: Nefs ilerlemesi çalışmalarında talibin kurtulmaya çalışacağı şey! Konumuzu işlerken mümkün olduğunca içerisindeki önemli noktaları yakalayarak geçmeye çalışıyoruz. Onlara ait detayları kitapçıklarımızda bulmak mümkün. Nefs ilerlemesi içerisinde talibin kurtulmaya çalıştığı bir şey vardır. Ancak, talibin kurtulmaya çalıştığı bu şey "benlik duygusu" değildir. "Benlik duygusundan kurtulmak" tarif edilemeyecek bir şeydir. Siz birisine "Benlik duygusundan kurtulman lazım" deseniz, o da size " Ben, benlik duygusundan nasıl kurtulabilirim, bunu bana madde madde bir anlat, bir yaz" dese söyleyecek bir şey bulamazsınız, yazacak bir şey bulamazsınız. Ona "Şöyle şöyle yap, benlik duygusundan kurtulursun" diyeceğiniz bir öğütte bulunamazsınız, öyle bir şey bulamazsınız. Demek ki, mesele "benlik duygusu"ndan kurtulmak değil. Veya "kul zat"a 'Ben' demekten kurtulmak değil. Veya "kendinde kendine göre var" haline 'Ben' demekten kurtulmak değil. Veya "kayıtlı kendini hissetme duygusu"na 'Ben' demekten kurtulmak değil. Veya "nefs"ine 'Ben' demekten kurtulmak değil. Böyle bir nefis

çalışması yok, böyle bir amel yok. Peki, öyleyse öncelikle neden kurtulmaya çalışacaktır talip? Talip nelerden kurtulmaya çalışacaktır?

Bir kere kişi, müstakilen var ve muhtar bir pozisyon iddia edip, bu iddiasına 'Ben' diyorsa, önce işte bu iddiadan ve oraya 'Ben' demekten kurtulacaktır. Doğru yere 'Ben' demekten kurtulmak diye bir şey olmaz. Yani kul zata 'Ben' demek zorundasın. Nefs mertebesinde talip hangi noktada olursa olsun kendisini 'Ben' diye ifade eder, bunun hiçbir sakıncası yoktur. Mesele verilen bu yetkiyi, bu 'Ben' etiketini yanlış yere yapıştırmaktır. Bundan kurtulmak gerekiyor. Eğer kişi "müstakilen varım ve muhtarım" iddiasında bulunur, bu iddiasına 'Ben' derse, Allah'a karşı büyük suç işlemiş olur, cehennemlik bir amel yapmış olur, cennete kendisini yasaklatmış olur. İşte önce bu iddiadan vazgeçmek gerekiyor. İkinci olarak da, bu iddiaya 'Ben' demekten vazgeçmesi gerekiyor. Bu iddiadan vazgeçmek önce sözledir, ama asıl buna uygun fiilleri terk etmek gerekir. Ona uygun fiiller nelerdir, kitapçıklarda çok bahsettik. Özellikle "Sen Tanrı mısın?" kitapçığı bunun fiillerini çok geniş anlatır.

DûniHî algı sebebiyle oluşan "müstakilen varım ve muhtarım" iddiasından kurtulmak için öncelik DûniHî algıdan kurtulmaktır. DûniHî algıdan kurtulmak ise, öncelikle Vehmin Zulmeti'nden kurtulmaktır, Nefsin Şerri'nden kurtulmaktır ve bütün bunlardan idrak ve fiil olarak kurtulmaya çalışmaktır. Yalnızca idrak yetmez. İdrakta ve fiillerde kurtulmaya çalışmaktır ki, bu işin başlangıcıdır.

"Benliğinden kurtulmalısın" prensibi İslami bir öğüt değildir, o Uzakdoğu felsefelerinin öğüdüdür. Onu önerenler aslında şunu demek isterler: İnsandaki egoyu söyleyerek o egonun yüksekliğinden bahsederler. Sonra da ona "Benliğinden kurtul" diyerek, onda bulunan bu ego derecesini aşağı çekmesini önerirler. Hedef budur: Ego derecenin düşür! Bu ego çitası çok yüksek, onu aşağı çek. Egodan kurtulmak diye bir şey yoktur onlarda. İnsanlar birbirlerine bunu niye söylerler? Kimse bunu kendisine

söylemez! Genellikle, kimse ben benliğimden kurtulayım demez. Herkes bunu başka birisine söyler. Kimse kendi çitasını görmez. Hep başkalarına bakar ve kimin ego çitası kendisinininkinden yüksekse ondan rahatsız olur, Ona der ki; "Sen benliğinden kurtul, ego çitanı aşağı çek. Çünkü senin egonun yüksekliği beni rahatsız ediyor, bana gölge ediyorsun." Aslında bu bir tanrı yarışıdır, orada iki tanrının yarışı vardır. Dolayısıyla "Benliğinden kurtul" önerisi İslami bir öğüt değildir. Eğer ego çitası aşağı çekilirse ne olur, onu aşağı çekmek ne üretir biliyor musunuz? Gereksiz zavallı, mütevazı bir tanrı üretir. Ve o, bu acımasız dünyada zulüm görür durur. Bu hem İslami bir öğüt değildir, hem de sonucu insana huzur verecek bir iş değildir. O zavallı nerede huzurlu olur? Kendisi gibi olanların arasında huzurlu olur. Hepsi zavallı tanrıdır, onların aralarında huzurlu olur.

Bizim anlatmaya çalıştığımız, kurtulmaya çalıştığımız nedir? Bu ego çitasının bulunduğu iddia! Ego çitasının bulunduğu iddia Müstakilen Varım ve Muhtarım iddiasıdır. Ve bu iddia dünyada çok önemlidir. Dünyanın önemli bir çok insanı bunu "hayat enerjisi" olarak anlatır. Dünyada bunu çok önemserler, hatta işi bunu kuvvetlendirmek olan bilim dalları vardır. Bizim anlatmaya çalıştığımız işte bu iddiadır. Reddedilmesi gereken bu iddiadır; insana çok normalmiş gibi anlatılan "Ben Müstakilen Varım ve Muhtarım" iddiasıdır. Kişinin önce bundan kurtulması gerekir. Dolayısıyla, "Benliğinden kurtul" öğüdü İslami değildir, hadislerde ve ayetlerde yerini bulamazsınız. Ama felsefecilerin kitaplarında bulabilirsiniz. Onların sözlerine baktığınız zaman o sözler size dünya hayatı yaşantısı içerisinde güzel sözler gibi gözükür. Ama Bakara Suresi 204. ayet bizi o konuda uyarır: Onların dünya ile ilgili sözleri sizin hoşunuza gidebilir, dikkat edin. Bizim bakacağımız, önemseyeceğimiz şey şudur: O sözleri söyleyenler ve o çalışmalarını yapanlar DûniHî mi? Onların alanı DûniHî alan mı? Eğer öyleyse, ne yaparsa yapsın onun fikirlerini reddetmemiz gerekir. DûniHî her şeyi

reddetmemiz gerekir. Veri tabanı DûniHî olan her işin, her başarının sonu hüsrandır. Kesin! Çünkü DûniHî olanın sonu hüsrandır. Bir başarı gibi görünen DûniHî her şeyin sonu hüsrandır. Dolayısıyla, o tür bilgileri tasavvufi zannedenler, öyle felsefi kitapları ve sözleri beğenenler ve okuyanlar, "ne yapayım hoşuma gidiyor, okuyorum" diyenler onları mutlaka Muhammedi Bakış Süzgeci'nden geçirmelidir. Bu süzgeçten geçirmeden o fikirleri, o kişileri, o kitapları benimseyenler ancak kafa karıştırırlar. Bir sakıncası da şudur ki, oradan öğrendikleri bilgileri, öğretileri tasavvufi başlık altında, dini anlatım altında anlattıkları için kişiler o bilgileri Din'e sokarlar. Böylece bilgiler, kitaplar, sözler kuşaktan kuşağa geçerken onlar artık Din'e mal olmuş olarak geçer. Din'in esasında onlar yoktu. Dolayısıyla ortaya "İnen Din" değil "Uydurulan Din" çıkmış olur. Bu yolla, gelenek ve göreneklerden, çeşitli ulusların yaşantılarından, özellikle de Uzakdoğu yaşantılarından "Tasavvuf" adı altında dinimize çok yanlış öğütler, öğretiler girmiştir. Bunun yanına bir de İsrailiyat eklendiğinde, yani müslümanları saptırmak için kitapların içerisine yahudilerin bozup da özellikle yerleştirdikleri cümleleri de düşündüğünüzde, ciddi bir tasavvufi bilgi kirliliği ile karşılaşsınız. Bizi sıkı ve sağlam tutacak şey daima ayet ve hadis çemberinde durmaktır, Diyn'e bir şey sokmaktan korkmaktır.

Şuna çok dikkat etmeliyiz: Veli diye bilinen birisi bu emanetleri sıkı sıkı tutar. Ayet ve hadisleri öyle sıkı tutar ki, oraya bir şey karışacak diye ödü kopar. Allah'a, hakikate gerçekten talipseniz kişilerin yerlerini, hallerini buradan bile anlarsınız. Oradan buradan alınan beşeri sözleri oraya sokmaya çalışanların Nefs'i tanımakla, nefis mertebeleriyle ve bu işlerle ilgisi olamaz. Kişi nefis mertebesinde ne kadar ilerlerse bu emanetleri o kadar sıkı tutar, ayet ve hadisleri bağrına o kadar sıkı basar, onlara bir şey olacak diye ödü kopar. Bırakın başkasının birşey katmasını, kendisi korkar, "Ben bir şey katar mıyım?" diye ödü kopar.

"Benliği yok etmelisin" önerisi işte bu söylediğim hatalara düşenlerin nefis terbiyesi öğütlerindedir ve boştur. Bir diğeri de "Yokluğunu yaşamalısın" öğüdüdür. Hatta özendirmek için "Ben yokluğumu yaşıyorum" derler. Böyle bir şeyin olmadığını bilin lütfen, böyle bir şey yok! Böyle bir şeyin olmadığını anlamak için ona aynı soruyu sorun, "Yokluğumu nasıl yaşayacağımı bana madde madde bir anlat ta ben de yaşayayım" deyin. Bunu sorduğunuzda size, yaparsanız yokluğunuzu yaşayacağınız üç beş tane bile öğüt çıkaramazlar. Şuna dikkat ediniz, "Yokluğumu yaşıyorum" bir çelişkidir, değil mi? Hem yok, hem yaşıyor... Ne kadar enteresan bir çelişki! Bu kadar bariz olduğu halde bu çelişkiyi göremiyorlar. Neden? Yöntemleri yanlış olduğu için! Yöntemleri ve yaptıkları şey şudur: Duydukları şeyleri değiştirmek. Yani Ehlullah'tan aldıkları bilgileri Uzakdoğu felsefelerine ait bilgilerle harmanlayarak anlatmaya çalışmak. Kendilerince Diyn'i ve Ehlullah'a ait bilgileri güncel yapmaya çalışıyorlar, hataya düşüyorlar. "Yokluğumu yaşıyorum" cümlesini Uzakdoğu felsefelerinde bile bulamazsınız. Bu cümleyi ancak Uzakdoğu felsefesiyle kirlenmiş bir müslüman kafa söyleyebilir. "Yaşıyorum" diyen onun Kendinde Kendine Göre Var olan halidir. "Yokluğum" dediği ise Birbirlerine Göre Var olan halidir. Birbirlerine Göre Var halin yok olduğunu öğrenince "Yokluğumu yaşıyorum" diyor. Bunu derken anlatmaya çalıştığı şey, Ehlullah'tan okuduğu bilgiler. O bilgileri Uzakdoğu felsefesi cümleleriyle güncellemeye çalıştığı için işi karıştırmış oldu, iş bozulmuş oldu.

Demek ki "YOK"u tarif etmek lazım. YOK'u tarif etmek ve Kur'an'ın "YOK" tarifine göre bir "YOK" cümlesi kurmak lazım. Kendimize göre yapacağımız "YOK" tarifleriyle hem kendi kafamızı, hem de öğrenmek isteyenlerin kafalarını karıştırırız. "YOK"u doğru tanımlamak üzere 27. Tefekkür Sayfamız'ı birlikte ele alalım:

"İnsanların dünya hayatında yaşarken kullandıkları, "YOK" manasına gelen bir yokluğu

ifade eden bir "YOK"un sistemde yeri yoktur."

Normal konuşmalarımızda bizim bir şeye "yok" dememizdeki manasıyla bir yok sistemde yoktur. Biz desek de sistemde öyle bir "yok" yoktur. Dolayısıyla, insanların konuşuyorken kullandıkları "yok" ile sistemin "yok" dediği başka başka şeylerdir. İkisine de "yok" diyoruz ama tarif aynı değil. Mesela şu gözlük kabı yerinde değilse ben, "Masamın üzerinde gözlük kabı yok" derim. Aslında o var ama başka yerde. Yani biz genellikle var bir şey için yok deriz. Yani benim yok dediğim aslında vardır. Onun için normal konuşmamızda anlatmaya çalıştığımız şey, Kur'an'ın yok dediği şey değildir. İkisini birbiriyle karıştırırsak manaları kafamızda çözememiş oluruz.

"İnsanlar bir şeye "YOK" derken kast ettikleri her ne ise, o "yokluk" bile sistemde bir "varlık" olarak bulunur. Ef'al âlemi dâhil olmak üzere bütün sistem "var" üzerine bina edilmiştir."

Bu iddiayı biraz sonra açacağız, genişleteceğiz ama esas olan "YOK" kelimesi değildir. Biz "YOK"u tarif edeceğiz ama esas olan "VAR" kelimesidir. "VAR"ı iyi anlamak lazım, "YOK"u değil! Kafayı "YOK"a takarsanız işi çözememezsiniz. Çünkü "YOK" yaşanmaz. "Yok yaşıyorum" diye bir şey hiç olur mu? Kişi "Esas varlığı yaşıyorum" diyebilir. "Ben bugüne kadar bir varlık yaşadığımı zannediyordum, şimdi esas varlığı yaşıyorum" diyebilirsiniz ama "Yokluğu yaşıyorum" diyemezsiniz, olmaz. Hem yok, hem yaşıyor. Olmaz. Öyle bir başarıya henüz rastlanmadı. Dolayısıyla, esas meselenin "yokluk" değil "Varlık" olduğunu anlamak lazım. Bütün sistem "Varlık" üzerine kurulmuştur. Allah'ın yarattığı sistem içerisinde "YOK"un yeri yoktur. Allah'a ait bir şey söyleyeceksiniz ve oraya ait de "şu yok" diyeceksiniz. Olabilir mi? O sizin restoranınızda olur. Bir sipariş verirsiniz, gelir size "O yok" derler. Allah'ın restoranında öyle şey olur mu? "YOK"u Allah için, Allah'a ait bir şey için nasıl kullanabilirsiniz? Sistemde her şey "VAR"a dayanır. Ve "VAR" o kadar kuvvetli bir şeydir ki, o "VAR"ın tamamı içinde Allah; "BEN Benimdir" demiştir. Onu duyunca Hazreti

Musa aleyhisselam'ın ayakları yerden kesilmiştir. O kadar etkili bir sözdür bu: BEN BENİM! "Sen kimsin?" deyince Rabbimiz "BEN BENİM" demiştir. İşte o tamamen varlığa dayanır, varlığın içinde de yokluk olmaz.

"Allah vardır ve yaratılan herşey de varlığını Allahın varlığından alır. Dolayısıyla Allah'ın sisteminde "YOK"a yer yoktur.

Allah'ın zatında zatının bildiği varlığı, zıddı olmayan bir var oluştur ve bu varlık tanımı yalnız Allah'a aittir; bu özel varlık tanımı ise, "Ehad" ve "Samed" vasıflarıyla ifade edilir."

Evet, Allah'ın sistemi "Varlık" üzerinedir, o sistem içerisinde bir "YOK" noktası yoktur ve Allah'ın var olması, Zati'nin var olması ise bizim yine sistem içerisinde çok doğru olarak kullandığımız "var ve yok"tan farklıdır. Allah'ın var olması öyle bir şeydir ki, zıddı yoktur, zıddı olmayan bir varlıktır. Çünkü yaratılmışlar, yani ef'al alemleri zıtlarıyla yaratılmıştır. Ak ve kara, yani beyaz ve siyah birbirinden ayrılmıştır. Ve işte o, teşbih mertebesini oluşturmuştur. Ama Allah'ın varlığı zıddı olan bir "varlık" kelimesi değildir, zıddı yoktur. Dolayısıyla, bazılarının "Allah yoktur" demeleri Allah'ın varlığının en büyük delilidir. Kişi neye yok der? Varlığı tartışılan bir şey! Senin zihninde bir şey var ve sen ona "yok" diyorsun. Eğer bir şey zihninde "var"sa var! Sen "yok" diyorsun! Bu yüzden, birinin çıkıp da "yok" demesi Allah'ın varlığının en büyük delilidir. Bizim "var" dememizden onun "yok" demesi, Allah'ın varlığı için daha büyük delildir. Çünkü Allah'ın varlığının zıddı yoktur.

"Yaratılmışlara ait var oluş tanımlarından Allah münezzehdir; (Subhanallah). "A'ma" da yokluk değildir."

Bunu şimdilik bir cümleyle geçiyoruz: A'ma yokluk değildir! A'ma Mertebesi vardır ve orası bazı yerlerde "yokluk" gibi anlatılır ki, bu meseleyi tam göremedikleri içindir.

"Talibin sistemde neye "YOK" denildiğini iyi bilmesi çok önemlidir. Dünya hayatında insanların kullandığı manada bir "YOK"luk

yaşanmaya çalışılırsa, birincisi başarılı olunamaz, ikincisi boşa ömür tüketilmiş olur. Talibin seyr-i sülûk'unda hedefi "YOK"a ulaşmak değil "VAR"a ulaşmak olmalıdır. "YOK" ulaşacağı ve yaşayacağı değil, aksine kurtulması gereken bir durumdur.

Sistemde "var" sınıfına girmeyen ve "YOK" denilen şey, VAR'DA VAR İLE ÜRETİLEN, VAR'DAN KAYNAĞINI ALAN ZANNLARDIR."

Sistemde "yok" denilen şey bile "var"dan, "var" ile üretilen bir şeydir. Yani "yok" denilen şeyin kökeni de "var"dır, o vardan kaynaklanan bir "yok"tur. O "var"dan kaynaklanan bir zann'dır. "Yok" denilen şey bir ilmi suret değildir, yaratılmış bir şey değildir, bir "var"dan kaynaklanan zann'dır.

"İnsanı yanıltan, işte bu "YOK" olana "VAR" diyor olmasıdır."

İnsanı yanıltan işte bu "yok" olandır, yani Vehmin Zulmeti dediğimiz kısmıdır. Oraya "vehim" gibi bakılıyor ama orası vehim değildir, Vehmin Zulmeti'dir. Maalesef, bizim "yok" diye anlatmaya çalıştığımız şeye insan dünya hayatında "var" der. Hatta ona o kadar kuvvetle "var" der ki, ona o kadar kuvvetli inanır ki, o "yok"a "var" deyişi o kadar kuvvetlidir ki, "esas var"ı göremez. "Yok"a zihnini o kadar bağlar ki, o onun zihnini öyle kör eder ki, esas varı göremez.

"İşte bu "VAR" demesiyle aslında "YOK"u kendisi için "VAR" yapar ve gerçek "VAR" olanı da "YOK" yapar. İnsan bunu dūniHî algısı yüzünden böyle yapar. Bu durumda "YOK" DENİLEN ŞEY DUNİHİ ALGI VE BU ALGININ ZANN'LARIDIR."

Bu durumda "YOK" denilen şeyin tanımı sadece bu olur: DūniHî algı ve zann'ları! Kur'an'da, Sistem'de "yok" yalnızca budur. Yaptığımız bu tariftekidir "yok" denilen: DūniHî algı ve zann'ları "yok" hükmündedir. Aşağıların Aşağısı kitapçığınan hatırlayacaksınız, DūniHî algı ve zann'larına ayet tek bir cevap verir; "yoktur", tek bir cevap verir; "batıldır", tek bir cevap verir; "iftiradır", tek bir cevap verir; "yalandır" der.

Kur'an'ın yok, batıl, iftira, yalan dediği şeye insan "var" der ve hayatını da o varın üzerine bina eder. Anlatmaya çalıştığımız budur. Tekasür Suresi bize bunu anlatıyor, "bununla bu kadar oyalanma! Yeter be adam, yeter" diyor

"DûniHi algının insanda ilk beliren zannı Muhtariyeti Tercih Gücü yetkisinden kaynağını alan bir zann olup, "Müstakilen Varım ve Muhtarım" iddiasıyla, yani "Sözde Tanrılık İddiası" ile ortaya çıkar."

İlk zann budur işte!

"Muhtariyeti Tercih Gücü yetkisi, vehmin zulmeti aynasında bir yetki olarak değil de dūniHi bir varlık ve kendisine ait özgür bir iradenin muhtariyeti olarak görüntülenir. "Varım ve Muhtarım" zannı, insanın dūniHi algıdan gelen diğer zann'larının da ana sebebini oluşturur. İnsan dūniHi algısından gelen zann'larının cimrisidir."

İnsan bu zannları için çok cimridir. Orada ürettiği zannlar için de öyle cimridir ki... İnsan bu zannla hem "yok"a "var" dedi, hem o varlığa göre bir hayat tarzı oluşturdu.

"Bu zann'lar onu aceleci, cahil, nankör, tartışmaya ve kavgaya meyilli yapar. Yine bu zann'ları yüzünden insan zayıf yapılı ve zann'larından korkan bir yapıda olur. İnsanın ölümü tatmasıyla birlikte dūniHi algısı, bu algının zann'ları, bu zann'lara dayanan yaşantı anıları büyük bir pişmanlık ve eliyim bir azaba dönüşür. Bu yüzden dünya hayatında dūniHi algı ve zann'larından kurtulmak demek, ahiretteki pişmanlık ve azaptan kurtulmak demek, olur."

Elbette ki; seyr-i sülûk'taki Talibin, ilk mücadele edeceği şey dūniHi algı ve zann'larından korunmak ve kurtulmak olmalıdır. Her tür mücadelenin en geçerli yöntemi, bir yanlışı öncelikle kaynağından yok etmek olduğundan, dūniHi algı ve zann'larını besleyen "Kaynak Kavram" olan "Varım ve Muhtarım" iddiası, yani Sözde Tanrılık İddiası, yani Kur'an'ın diliyle "Mütekebbir Bakış ve Davranışlar"ın kökü kazınmalıdır, bir daha

filizlenmemek üzere. Böylece; Talib dūniHi olmayan varlığa ulaşır ki, artık varlığın hakikatine doğru seyr başlar. Aslında seyr-i sülûk sürecinde "benliğinden kurtul" diye bir öğüt yoktur, bu öğüdün altı boştur. Bu öğüt Uzakdoğu felsefelerinin telkini olup, ahiret için bir şey ifade etmez."

Bu tefekkür sayfasındaki konuya ilişkin detaylar FATİHA ile Fetih ve Aşağıların Aşağısı kitapçıklarında var, oradan okunabilir. Özetlemek gerekirse: DūniHİ algı ve zann'larından medet ummamalıyız. Bu konuda ayetler bizi uyarıyor:

"Bu (Tevhid Diyni İslam) benim Müstakiym Sırat'ımdır, (o halde) ona tabi olun! Başka sebillere (fikir yollarına) tabi olmayın, (çünkü) sizi onun (Allah'ın) sebilinden (öğrettiği yolundan) ayırır. İşte bilfiil korunmanız diye Allah size onu (bu ilkeleri) vasiyet etti!" (En'am-153)

En'am Suresi'nin 151, 152 ve 153. ayetleri incelendiğinde, orada "On Emir, On Vasiyet" diye bilinen, geçmiş nebi ve rasullerin de getirdiği rivayet edilen emirler görülür. 153. ayetteki onun son öğüdüdür ve bizim konumuzla ilgili olarak önemlidir. Burada bize buyruluyor: Size göndermiş olduğum İslam Dini, Tevhid Dini var ya, işte benim Doğru Yolum budur. O halde ona tabi olun, başka sebillere/fikir yollarına tabi olmayın. Bizi uyarıyor: Bana ulaşmak için başka fikirlere, başka fikirlerin sahiplerine gitmeyin! Çünkü onlar O'nun sebilinden, O'nun öğrettiği yoldan sizi ayırır. Sebil yol demektir ama bir de bir inceliği vardır, sizin fayda göreceğiniz yol manasına da gelir. Yani sizin fayda göreceğinize inandığınız yol demektir. Diyor ki: Siz başka sebillere bakarsanız, başka fikirleri önemseniz, siz o felsefecileri önemli görüp okursanız, "bu da bizimkine benziyor, bu da güzel sözmüş" dersiniz, onlara uyarsanız, bu size faydalı gibi gelse de, size fayda gibi gelen o şeyler sizi benim yolumdan ayırır. İkisi bir arada olmaz! Hem bunlar hem onlar, olmaz, bu yöntem sizi benim yolumdan ayırır. Ayet böyle

diyor, bir de; "bunu size vasiyet ettim" diyor. "Vasiyet ettim" demesi çok önemlidir. En'am Suresi'nin bu üç ayeti vasiyetle biter, Allah, "bunları size vasiyet ettim" diyor.

"Ayetlerimizi yalanlayanların ve ahirete iman etmeyenlerin hevalarına (düniHi algı ve zann'larına) tâbi olma. Onlar Bi Rabbihim (Rablerine) denk tutarlar (düniHi rabler uydururlar)." (En'am-150)

Bazı felsefecileri beğendiniz ve okuyorsanız, bir bakın lütfen, onların Allah'a imanları var mı? Yok! Ya Budist'tir ya başka bir şeydir. Bunu aklınız alıyor mu? Düşünün, günümüzde Efendimiz (SAV) olsa onun öğütlerini okur mu? O halde siz nasıl onu okur ve bir müslümana öğütlersiniz veya oradan kendinize prensipler çıkarırsınız? Onların kitapları bir müslümanın ülkesinde nasıl çok satar? Birisi salyangoz getiriyor ve müslümanın ülkesinde en çok satan salyangoz oluyor. Böyle bir şey olabilir mi? Bu oluyorsa cennete talip olunabilir mi? Ayette bize ne dedi? DüniHi olanların fikirlerine tabi olma! Onlar bir rab uydururlar, zaten uydurdukları bir rab vardır ve seni de kandırırlar.

"Rabbinizden size inzal olunana tabi olun. DüniHi velilere (yol göstericilere) tabi olmayın. Ne kadar da az tezekkür ediyorsunuz." (A'raf-3)

İnsanlar, onların sözlerini, öğütlerini beğenir, birbirilerine gönderirler. Halbuki bu bizim öğütleyeceğimiz şeye terstir. Biz diyoruz ki; birisi size hayat tarzıyla ilgili bir öğütte bulunduğu şuna dikkat edin: O öğüt size ne diyor? Sizi "La ilahe İllallah, Muhammedün Rasulullah" Kelime-i Tevhid'ine mi getiriyor? O öğüt size namazı dosdoğru kılın mı diyor? Yani sizi salatınızı dosdoğru ikame edine mi getiriyor? Zekatınızı verin mi diyor? Yok! İnsanlar neden onları beğenir? "Onlar da aynı şeyleri söylüyor" deyip neden o sözleri yazar, çizer, asar, birbirilerine gönderirler, dünyanın her şeyini onlarla meşgul ederler? Onlarda amel yok da onun için! Amel olmadığı için severler. Çünkü kişi şöyle düşünüyor; "Çok güzel öğütler var, namazınızı kılın da demiyor,

ohh, tam bana göre." Bundan hoşlandığınızı kendinize bir itiraf edin: Ne kadar güzel bir öğretisi, içinde öğüt yok! Yapacağın hiç bir şey yok, sadece güzel söz! "Bunu bana niye gönderdin?" diye soruyorsun, cevap bu; çok güzel söz! Eee başka? Başka bir şey yok!

Kalem Suresi 37. ayet hem dünyada bir sorudur, hem ahirette bir sorudur: "Yoksa sizin bir kitabınız var da ondan mı ders edip okuyorsunuz?" Rabbin senin bu haline bakıp soruyor: "Bu kadar ısrarla o fikirleri, kitapları incelediğine göre, senin başka bir kitabın mı var? Var da oradan mı ders ediyorsun?" Rabbin bunu sana hem dünyada, hem ahirette soruyor!

Konumuzu şimdi bir basamak ileri götürmeye çalışalım. Kul Zat, Kendinde Kendine Göre Var, Kayıtlı Kendini Hissetme Duygusu, bunlar hep aynı şeylerin farklı ifadelerle söylenmesidir. Kul Zat'a veya Kendinde Kendine Göre Var halinize veya Kayıtlı Kendini Hissetme Duygunuza bir yetki verilmiştir. O yetki Muhtariyeti Tercih Gücü'dür. Muhtariyeti Tercih Gücü bu şekilde tarif edilip yazılmadığı için ayet ve hadislerde yok zannediliyor. Bu tarifin ayet ve hadislerden çıkarıldığını kitapçıklarımızda açıkladık, anlattık, bu kendimizin koyduğu bir isim değil. Biraz sonra Amener Rasulü ayetini okuduğumuzda bunun orada da nasıl önemli bir yerinin olduğunu göreceğiz. Orada bir noktayı sizinle paylaşacağım ki, o ayetin manası meallerde de, tefsirlerde de yok. Türkçede de, başka dillerde de, orijinal dilde de meal ve açıklamalar yeterince doğru değil. Siz de duyunca hak vereceksiniz, inşaAllah biraz sonra oraya gelince göreceksiniz.

MTG'yi FATİHA ile Fetih kitapçığının "İyyaKE na'budu VE iyyaKE nestayn" bölümünde gayet geniş ele almaya çalıştık. Aşağıların Aşağısı kitapçığında da detaylıca izah etmeye çalıştık. Bununla ilgili bir de tefekkür şeması var. Dolayısıyla, biz şimdi işi genişletmeden bir noktaya getirelim, çünkü kitapçıklarda var. MTG diye yazdığımız bu güç aslında MG'dir, yani Muhtariyet Gücü'dür. "T" dünyaya aittir, bize tercih yetkisinin dünyaya ait olduğunu gösterir.

Onun esası MG'dir ve o tamamen Allah'ın muhtariyetindedir. Güç Allah'ın muhtariyetinden verdiği bir yetkinin ismidir. MTG'deki güç, güç-kuvvet manasına değildir, yetkinin verdiği davranış biçimidir, yetkinin kattığı güçtür, Muhtariyet Gücü'dür, esası odur. Ama dünyada o Muhtariyeti Tercih Gücü'dür yani "T" vardır. MG zaten bir tercih içindir, insana bir tercih için verilmiştir. Ama "T" ayrı bir şeydir, o da tercihtir ama ayrı bir şeydir. Dünyada ve yalnızca bir konudadır; Hakk ve Batıl arasında tercih içindir. Bu tercih "suyu içeyim mi, içmeyeyim mi?" tercihi değildir. O tercih Hakk'la Batıl arasında tercihi yaparken kullandığımız bir yetkidir ve dünyadaki sorumluluğu, imtihanı ve emaneti ortaya koyar. Onu kitapçıklarda ayetleriyle görmüştük.

Ölümle, ölümü tatmakla birlikte Hakk'la Batıl arasında tercih yapma konusu kalkacağından "T"nin görevi bitmiştir. Görevi bittiği için "T" kalkar ama MG devam eder.

Tefekkür şemamızda MTG'den sonra bir de DûniHî algı anlatılıyor. Bu "Allah'ın dışı var" algısıdır. DûniHî algıyı, tamamıyla konusu bu olan, Aşağıların Aşağısı kitapçığında geniş ele aldık, lütfen oradan bakınız.

DûniHî algı ve zann'larına dayalı bir hayat tarzını oluşturmak MTG ile başarılır. DûniHî algı ve zann'larına dayalı hayat tarzını oluşturmak nedir? Kişinin kendini Allah'ın dışında bir varlık olarak sanması ve buna göre yaşamasıdır. Yani; Allah var, onun dışında kendisi de müstakilen var ve muhtar düşüncesine dayalı bir hayat. İnsanın bu algıdan çeşitli zannlar üreterek buna göre de hayat tarzı oluşturması ancak MTG ile başarılır. Ama dikkat edin, DûniHî algıdan Billahi algıya geçebilmek de MTG ile başarılır. İki de onunla! Allah muhafaza etsin, Batıl yolda ilerlemek de, Hakk yola dönmek de MTG ile yapılır. MTG bu kadar bizim için önemlidir, dünyada. Bunu kitapçıklarda çok iyi incelemenizi, sizde netleşmesi için soru sormanızı öneririm.

Esefe safiliyn hayatın istenen memnuniyette geçmesi için, o yanlış hayatın o hayatı benimsemiş insan için memnuniyet verici olması için MTG'nin MG kısmındaki yetkiye kısıtlar koymak ayrı bir konudur. Yani Muhtariyeti Tercih Gücü'nün dünyadaki esfele safiliyne ait hayatı en azından yanlışla düşmeden geçirmek için Muhtariyet Gücü'ne kısıtlar koyması "Tercih" ile ilgili değildir, o ayrı bir iştir. MTG'deki "T" yalnızca Hakk ve Batıl arasında tercihle ilgilidir. Hakk'la Batıl arasında bir tercih yapılacağı zaman MTG'deki "T" devreye girer. Burada şöyle bir uygulama farkı vardır. Evet, Hakk'a yöneliş de, Batıl'a gidiş de MTG ile başarılır ama şunu fark edin: Kendindeki MTG ile DûniHî algı ve zann'larına uygun bir hayat tarzı oluşturmak için kişi MTG'deki yetkisini gaza tam basarak kullanır, bu yetkiyi öyle kullanır. Hani, kimileri araba kullanırken gaza sonuna kadar basmayı sever ya, işte MTG'yi de bazıları öyle kullanır. O hayat tarzı zaten bazı karakterlerin işaretidir. O kişi MTG yetkisini kullanırken de kendisinin zannettiği bu tercih yetkisinin gazına sonuna kadar basar. Böylece ne olur? Esefe safiliyn yaşantıyı kendisine hayat tarzı haline getirir. Peki, DûniHî algı ve zann'larından korunmak için ne yapmak lazım, MTG'yi nasıl kullanmak lazım? Bu sefer MTG'nin gazına değil frenine basmak lazım. Fark budur! Bu yüzden yanlışla da, doğruya da MTG ile gidilir. Kendisine emanet edilen MTG'yi "varım ve müstakilim" diye ilan edip gaza da sonuna kadar basarsa, "Ben dilediğim gibi yaşarım, bana kim karışır" deyip gaza sonuna kadar basarsa esfele safiliyn hayatın da sonuna kadar gider. Ama öyle yapmayı frene basması lazım. O öyle bir yetki ki, yeri geldikçe frene basması lazımdır. Ki çok sık yeri gelir. O yetkiyi frene basarak kullanmalıdır ki, onu Hakk yolda kullanabilsin. Peki, onu frene basarak nasıl kullanacağız? İşte önemli nokta budur. Bunu bir insanın, Rabbi öğretmeden bilmesi mümkün değildir. Çünkü o, dünyaya geldiğinde MTG'yi kendi elinde sonuna kadar gaza basılacak şekilde buldu ve kendisini onun yarışı içerisinde buldu. Onun bir freninin

olduğunu ve o frene basılması gerektiğini bize rabbimiz öğretiyor. O freni bize Kur'an'da öğrettiği tabir "SEMİ'NA ve ETA'NA"dır. Semi'na ve eta'na; işittik ve itaat ettik. İşte bütün anlattıklarımızın süzüle süzüle geleceği en önemli nokta burasıdır: Semi'na ve eta'na. Bu o kadar önemli bir teslimiyet ifadesidir ki... Onu göreceğiz inşaAllah. Ama önce, izin verirseniz şu ayetleri okuyayım:

"Hani melaikeye "Secde edin Adem'e" dedik de, İblis müstesna behemehal secde ettiler. (İblis): "Tıyn/balçık olarak yarattığın kişiye secde eder miyim?" dedi." (İsra-61)

Bu ayetten kendimize dersler çıkaralım. Allah İblis'e "şöyle yap" diyor, İblis "semi'na ve eta'na" demiyor, Rabbine "işittik ve itaat ettik" demiyor, kendi bildiğini yapıyor. Bu anlatılanların hikmetleri ayrı iştir, biz şu an ayetin yalnızca bize lazım olan kısmını alıyoruz ki, o mana da şudur: Kendisi hüküm veriyor. Peki, hükmünün temelini ne oluşturuyor? Birbirlerine Göre Var olan yapı! İblis'e, "Adem'e neden secde etmedin?" denildiği zaman, onun dış görünüşüne bakıyor, yaratıldığı malzemeye bakıyor ve "Onu balçıktan yarattın, ben ise nardanım, ondan üstünüm. Ona secde eder miyim?" diyor. Onu yanıltan ne? Birbirine Göre Var olan yapı! Görebileceğimiz en önemli ve ilk yanılgı budur ve bu bize derstir. Şeytanın nasıl yanıldığı ve bu yüzden başına neler geldiği bize ders olarak anlatılıyor. Adem'in yapısına, dış görünüşüne bakarak aldandı. Bu dış görünüşte, bu hammaddede yaratılana "Ben ondan üstünüm, secde etmem" dedi. Allah'a "semi'na ve eta'na" demedi. Böylece hem Allah'a karşı, hem de onun yarattığına karşı Mütekebbir davranmış olur. Bu ayetten günümüzdeki secde etmeyenler için de bir çıkarım yapabiliriz: İkisi arasında fark var mı acaba?

"Muhakkak ki, Allah bilir ve siz bilemezsiniz." (Nahl-74)

Bizi uyarıyor: Hakk yolla ilgili öyle şeyler vardır ki; Allah bilir, siz bilemezsiniz. Kendiniz hüküm vermeyin.

Allah ve O'nun Rasulü bir işi hükmettiklerinde mü'min bir erkek ve mü'min bir kadının o işlerinde kendileri için tercih/seçim hakkı yoktur. Kim Allah'a ve O'nun Rasulüne isyan ederse gerçekten apaçık bir dalalete sapmıştır." (Ahzab-36)

Ayet "frene bas" diyor. Bitti. Bir kişi zahiren, ilk basamak olarak "insanın seçimi yoktur" derse yanılır. Bakın ayet "şu durumlarda onların seçim hakkı yoktur" diyor. Ne zaman? Bir konuda Allah ve Rasulü hükmettiğinde. O zaman artık o mü'min erkek veya o mü'min kadının o işle ilgili olarak ayrıca bir seçimi, "şöyle yapacağım, şöyle davranacağım" deme hakkı yoktur.

Ayet şöyle tamamlanıyor: Kim Allah'a ve O'nun Rasulüne isyan ederse gerçekten apaçık bir dalalete sapmıştır. Dalalete sapmak Billahi gerçeğinden uzağa düşmektir, DûniHî algıda çok ilerlemek, çok yol kat etmek demektir, hem de hızla. Bu kişi çok memnun, çok rahat, çok zengin, çok sağlıklı olabilir, ama DûniHî algıda çok hızlı gider. Orada hızlı ilerlemesi için her işinin tıkırında gitmesi lazım. Onun o haline bakıp da "ne şanslı adam" demeyin. Onun yollarını açmışlardır, esfele safiliyn hayatta ilerlesin, DûniHî yaşantıda gitsin diye. Çünkü herkes yerine hazırlanıyor. O da yerini hak edebilmek için burada gayret sarf ediyor. Öyle de gider.

"Musibetten size ne isabet ederse ellerinizin kazandıkları dolayısıyladır. (Allah) bir çoğunu da affediyor." (Şura-30)

Her yaptığınız sizin için bir musibete çevrilmiyor, bazısını değil, bir çoğunu affediyor. Musibetin ne olduğu, neye musibet denildiği geniş bir konudur. İnsanın her başına gelene, memnun olmadığı her olaya musibet denmez. Siz karşılaştığınız bir olaya musibet desenez bile o Allah indinde musibet olmayabilir. O yüzden, ayette denir ki, sizin şer zannettiğiniz şeylerin içinde hayr vardır, hayr zannettiklerinizde de şer vardır. Bilmiyorsunuz ki... Haberlerde vardı, adam iddiadan mı, loto/totodan mı şu kadar

milyon kazandı, parayı kazandıktan sonra başına gelmeyen kalmadı, neredeyse ölecek. Demek ki, karşımıza çıkan her imkan hayır değil, bizi üzen sıkın her şey de musibet değil. Musibet özellikle Allah'tan uzaklaştıran şeydir, özellikle budur. Öyle bir şeydir ki, sizi Allah'tan uzaklaştırır. Ve aslında o ellerinizin kazandığıdır, yani fikirlerinizle yaptıklarınızdır, ayet bunu anlatıyor. Kendi kafanıza uyup da oluşturduğunuz fikirlerinizle yaptıklarınızdan, Allah'a "semi'na ve eta'na" demediğiniz yerlerden başınıza bir çok şey gelir. Şununla tamamlayalım:

"Kim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse, işte onlar kafirlerin ta kendileridir." (Maide-44)

"Kim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir." (Maide-45)

"Kim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse, işte onlar fasıkların ta kendileridir." (Maide-47)

Bu ayetler kitapçıklarımızda var ama şimdi yeri geldi, "semi'na ve eta'na" demenin, yani "Allahım, işittik ve itaat ettik" halinin, bu konunun önemini vurgulamak için tekrar hatırlayıp onlardan yararlanmak istedik.

Şimdi Bakara Suresi'nin 285. ve 286. ayetlerine tefekkür için bir bakalım.

Euzü Billahi mineş şeytanir raciym,
Bizmillahir Rahmanir Rahıym. "Amener rasulü
Bi ma ünzile ileyhi min rabbihi vel mü'minun: Er
Rasul Rabbinden kendisine inzal olunana
Billahi anlamında iman etti, mü'minler de iman
etti."

Meal yapılırken buraya eğer "Billahi anlamında" ifadesi eklenmezse, bir kere ayette geçen "B" harfi, yani "bu iman dünüHİ değildir" anlamı kaçırılmış olur. Mealen "Er Rasul Rabbinden kendisine inzal olunana iman etti, mü'minler de" denilirse ayet eksik kalmış olur. Bu durumda okuyan kişi dünüHİ düşünebilir. Dışında, ötesinde bir Allah'a ve Rasul'e iman ediyor olması ona doğru gelir. Ama ayet öyle demiyor. Rasul kendisine indirilene Billahi anlamında iman etti. Yani, kendisi Allah'ın

dışında olmaksızın, kendisini Allah'ın dışında düşünmeksizin kendine inene iman etti. Mü'minler de böyle iman ettiler, kendilerini Allah'ın dışında algılamadılar, öyle düşünmediler, öyle iman etmediler. Zaten o günün müşrikleriyle olan mücadele buydu. Müşrikler de Allah'a inanıyorlardı ama dünüHİ! Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem'in açıkladığı "B" manasında, "Billahi" anlamında değil. Amener rasulü ayetleri bize nasıl inanacağımızı da öğretiyor. Bu yüzden bizim için hem çok önemli müjdeler içeren, hem değeri çok yüksek iki ayettir.

Rasul böyle iman etti.

"Küllün amene Billahi ve melaikehi ve kütübühi ve rusulihi: Hepsi, yine Billahi anlamında olmak üzere Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve rasullerine iman etmiştir."

Yani, yine dünüHİ olmaksızın, Allah'ı meleklerini, kitaplarını ve rasullerini Allah'ın dışında düşünmeksizin iman ettiler. Allah var, dışında da melekler, kitaplar ve rasuller var gibi bir iman değil! Allah'ın dışında olmadan, "B" anlamında inandılar. "B" anlamında bu demektir: Allah'ın dışında olmadan! "B" budur. DünüHİ, bir işi Allah'ın dışında düşünmek demektir ki, okuduk, Kur'an "Öyle bir şey yok" diyor. "Öyle bir şey yok, Allah'ın dışı yok, onu sen uydurdun, Allah'a iftira ediyorsun" diyor. Ayet mü'minlerin imanını bize tarif ediyor: Onlar kendilerini ve Allah'ın meleklerini, kitaplarını, rasullerini Allah'ın dışında düşünmeden, onlara dünüHİ bir yer vermeden, öyle bir zann üretmeden iman ettiler. Böyle iman edenler sonra ne dediler?

"La nuferriku beyne ehadin min rusulihi. Ve kalu: "Semi'na ve eta'na, ğufraneke Rabbena ve ileykel masıyr: O'nun Rasullerinden hiçbirini ayırt etmeyiz. İşittik ve itaat ettik. Ğufransın Rabbimiz, dönüşümüz sanadır dediler."

"La nuferriku beyne ehadin min rusulih" ikrarı yalnız İslamiyet'te vardır, bunu yalnızca biz deriz. Bu müthiş bir şey. Diğer Ehl-i Kitab bütün rasulleri kabul etmez. Ama biz, bütün rasulleri,

hiç birini ayırmaksınız kabul ettiğimizi söylüyoruz. O zaman da böyle söylemişiz.

Sonra ne dediler? "İşittik ve İtaat ettik: Semi'na ve Eta'na!" Sonra da; "Ğufraneke Rabbena; Ğufransın Rabbimiz" diyorlar. Bunu öyle bir yapmışlar, yaşamışlar ki: "Rabbena, rabbena, rabbena... Rabbimiz, rabbimiz, rabbimiz, bizi bağışlayıver" diyerek. Hem bunu, hem "Semi'na ve Eta'na"yı öyle yapıyorlar ki...

"İşittik ve itaat ettik" demek bizi ürkütüyor. Çünkü dūniHî hayatın içine o kadar dalmışız ki! "Annem ne der, amcam ne der, sevgilim ne der, karım ne der", ne diyeceklerin listesi uzun. Halbuki, gerçekte olması gereken tek şey var, ama onu listeye almıyoruz: Allah ne der? Onu yazmıyoruz. "Karım ne der, çocuğum ne der, hocam ne der?" Öyle olunca, "Semi'na ve Eta'na" dememize rağmen bir türlü doğru ve gerçek teslimiyeti yakalayamayıp tedirgin oluyoruz. Bu yüzden diğer ayet geliyor. Bu ayet, bir bu tedirginlik içindir, bir de gerçek bir teslimiyetle "Semi'na ve Eta'na" diyenler içindir. Onlar öyle bir "Semi'na ve Eta'na, Ğufraneke Rabbena" diyorlar ki, dalga dalga... İşte onlara Bakara-286'da sesleniyor. Bize de "Semi'na ve Eta'na demekten korkmayın" diyor.

"La yūkellifullahu nefsen illa vūs'ahe: Allah hiç bir nefse kapasitesinin dışındakini teklif etmez."

Buyuruyor: Size yapamayacağınız bir şeyi teklif etmeyiz, bu yüzden "semi'na ve eta'na" demekten korkmayın. "Semi'na ve eta'na" dedik diye korkmayın, yapamayacağınız şeyi size teklif etmez. Ve böyle diyenleri müjdeliyor:

"Leha ma kesebet ve aleyha mektesebet: (Her nefsin) kazandığı lehine, yapacağı da kendi aleyhinedir."

Ayetin bu kısmı, gördüğüm tüm meallerde ve tefsirlerde, başka dillerdekiler de dahil, karıştırılmış. Neden? Muhtariyeti Tercih Gücünü bilmedikleri için. "Bilmedikleri için" demeyelim, fark edemedikleri için. Çünkü o güç var. Bunun mealine uzun açıklamalar yazıyorlar. Halbuki ayet kısacık: "Leha ma kesebet ve aleyha mektesebet." Leha; lehine,

aleyha ise aleyhine demek. İki kelime daha kaldı; "keseb" ve "iktisab". Meali yapanlar lügate dönüyorlar, bakıyorlar ki, ikisi de aynı manada. Aynı manada olmasına rağmen iki farklı şekilde aynı ayette yan yanalar. İkisine de "keseb" veya ikisine de "iktisab" diyebilirdi, ama dememiş! Bunu yazarken, bütün bildiklerine bakıp, mana doğru çıkacak şekilde onararak yazıyorlar. Bu durumda meal hem uzun hem de bir sürü parantezle oluşuyor.

Burası bizim için önemli olduğundan onu kelime kelime meallendirelim. Her nefsin kazandığı kendi lehine, yapacağı da kendi aleyhinedir. Meal bu kadar. Keseb ve İktisab. Bu iki kelime aynı manada ama ince bir fark var. Keseb, isabet ettirmek, kazanmak demektir. Bir defada onikiden vurmak demektir. İktisab ise, bir şey için, bir hedef için, hedefi onikiden vurmak için didinmek, çırpınmak demektir. Ayete göre; "Her nefsin kesebi (kazandığı) lehine, iktisabı (çalışıp, didinip yapacağı) da kendi aleyhinedir." Ancak, eğer siz bu meali yaparken Muhtariyeti Tercih Gücünü ve "Semi'na ve Eta'na"yı göz önünde bulundurmazsanız ayetteki mana düzgün çıkmaz. Öyleyse biz şimdi onu bu bakışla manalandıralım.

Rabbimiz buyuruyor: "Biz sana semi'na ve eta'na de dedik ya, eğer semi'na ve eta'na dersin hiç gayret sarf etmeden kazanırsın. Semi'na ve eta'na dersin, Muhtariyeti Tercih Gücüne onunla fren yaparsan, direksiyonu Rabbine çevirirsen hemen kazanırsın, hedefi onikiden vurursun. Çünkü sen bilemezsin Allah bilir. Sana "böyle yap" diyen Allah bilir. Hakk yolu sen bilemezsin. Bu yüzden, Rabbine yönelip "semi'na ve eta'na" dersin kazanırsın. Ama öyle yapmaz da "Ben bilirim" dersin, doğru olanı yapacağım diye çalışıp çırpınman bile aleyhinedir." Meal anlaşıldı mı, inşaAllah?

"Semi'na ve eta'na" dedin diye korkma, senden kapasitenin dışındakini istemeyiz, bu bir. Bir de sen "semi'na ve eta'na; Allahım işittik ve uyduk" dediğinde bir anda onikiden vurursun, hedefin şaşmaz, hiç gayret etmeden

vurursun, korkma. Ama sen, "MTG yetkisi bana aittir, onunla gaza basacağım, onunla dilediğim gibi davranırım" der de çırpınırsan, doğru için çok gayret sarf eder, çok yorulursun, terlersin ama yaptıkların kendi aleyhinedir, oradan senin işine yarayacak bir şey çıkmaz. İnanişi yanlış olanlara Ehlullah demiştir ki; terleyerek sevap kazanılmaz. Eğer yanlış yoldaysan ve terliyorsan sevap olmaz.

Ama Billahi anlamında inanmış ve "semi'na ve eta'na" demişsek, ayette bize, yapacağımız hatalardan bağışlanmamız için duamız öğretilir:

"Rabbena la tuahizna in nesiyna ev ehta'na: Rabbimiz, eğer unutursak veya hataya düşersek bununla bizi mesul tutma, affet bizi."

"Rabbena ve la tahmil aleyna isran kema hameltehu alelleziyne min kablina: Rabbimiz, bizden evvelkilere yüklemiş olduğun ağır yükleri bizlere yükleme."

"Rabbena ve la tuhammilna ma la takade lena bih: Rabbimiz güç yetiremeyeceğimiz şeyleri bize yükleme."

"Va'fu anna, vağfirlena, verhamna: Affeyle bizleri, mağfiret et bizleri, rahmet buyur, acı merhamet et bize."

"Ente Mevlana, fensurna alel kavmil kafiriyin: Sen Mevlamızsın, o halde kafirlere karşı bize yardım/zafer ihsan et." Âmiin.

Kendisine karşı yardım istediğimiz ve zafer talep ettiğimiz kafir; bir bildiğimiz manadadır, bir de kendimizdeki esfele safiliyn yapıdır. O yapımız kafir değil mi? İşte ona karşı da bize yardım et ve zafer nasib et diyoruz. Dolayısıyla, "Amener Rasulü" diye bildiğimiz, Hazreti Ömer radiyallahu anh'ın "aklı olan bunu okumadan uyumaz" dediği bu ayetler, bizim için bu kadar önemli, böylesine yol gösterici olduğundan, onların hem okunması hem ders alınması bizi motive eder, moralimizi düzeltir, bize güç verir. Bu sebeple, o ayetleri bu gördüğümüz manası ile okumak önemlidir. Yatmadan önce bunu yapmakla, her gün kendinizi motive ederek o ayetlerle uyumuş olursunuz.

Bir kişi Hakk ve Batıl konusunda tercihini daima Rabbinden yana yapmışken, Hakk için çalışırken, bu konuyu savunurken, bu konunun destekçisi olurken eğer Allah'a minnet ederse yanlış yapar. Geldiğimiz yer için bu önemli bir püf noktasıdır. "Allah'a minnet etmek ne demektir?" önce bunu bir örnekle açıklayalım. Kişi düşünüyor veya diyor ki, "Bu kadar konu çıkıyor karşıma, hep Allah'ı tercih ediyorum." Bu aslında gizlice "Ben varım ve muhtarım" demektir ama o farkında değil. Zaten o yüzden böyle düşünür: "Konu ne olursa olsun hep Allah'ı tercih ediyoruz, herhalde bizi unutmaz, O da bize bir şey yapacaktır herhalde. Bu kadar koştuk ettik... Şuraya para harcayabilecekken Hac'ca harcadık, şu yatırımı yapacakken buraya yardım ettik, herhalde bunların bir karşılığı vardır." Çok tehlikeli! Sakın! Sakın! "O kadar geceleri kalkıyoruz..." Sakın! "O kadar kitap var, şu var, bu var." Sakın! Sakın...

"İslam oldular diye sana minnet ediyorlar. De ki: İslam'ınız için bana minnet etmeyin. Bilakis sizi imana hidayet ettiği için Allah size minnet eder. Eğer sadıklar iseniz." (Hucurat-17)

Bazıları, Efendimiz (SAV)'e gelip bu yolu seçmelerini başa kakan davranışlar sergiliyorlar ve ayet geliyor: "Onlara de! Onlar İslam'ı seçtiler diye hiç senin başına kakmasınlar. Eğer gerekirse Allah onların başına kakar, Allah onlara minnet eder." Allah nasıl minnet eder? Mesela der ki: Sana lutfettik, gece kalkıyorsun, lutfettik anlatıyorsun, yazıyorsun. Ee, ne var sende? Bunların karşılığı ne var sende? Hiç bir şey yok! Böyle der ve sana minnet eder. Onları yapıyorum diye sen sakın kendini bir şey zannetme! Bunları sana Allah lutfediyor, diyor. Dikkat et, sen Allah'a minnet edemezsin, Allah sana minnet eder. "Arkadaşım oraya gidiyor, ama ben burayı tercih ediyorum" deme. Olmaz! Hemen korkup Allah'a sığınmak, hamd etmek lazım. Elhamdülillah diyerek hamdın Allah'a ait olduğunu ve halinin şükürünü ifade etmek lazım, korkmak lazım. Onu elinden alır diye korkman, çok korkman lazım. Azıcık bile olsa İslam'la ilişkin varsa onu alır mı diye ödün kopmalı.

Çünkü senin için o azıcık olan şey nedir, nasıl etkilidir, bilemezsin. O azıcık dediğin, ahirette ne büyük bir şeydir kim bilir! Büyük bir şey zannedenlerinki, ahirette kim bilir ne küçük bir şeydir. Bilemezsin! İnsanların Allah ile olan duygu, his ve ilişkilerini kimse bilemez. İlla Allah bilir. Bilemezsin. Onu elinden alırsa mahvolursun, çılına dönersin. Bu "Tercih" konusunda minnete çok dikkat etmek lazım. Biz değil Allah minnet eder.

Bir başka önemli konu: Her türlü nefret hastalığa sebep olur. Nereden nereye atladık gibi mi oldu? Her türlü nefret, her türlü nefret mutlaka hastalık olarak çıkar. Nefreti sıralayacak olursak ilk ele almamız gereken nefret kafirin nefretidir. Nedir o? ĞILL, Kur'an'dan öğrendiğimiz Ğill. Onu daha önce İnşirah'ta, Fatiha kitapçığında, Aşağıların Aşağısı'nda gördük. Ğill buldukça kişi cennete giremez! Ğill'in esası, anası kafirlerde bulunur, onlar Allah'tan nefret ederler. Hatta öyle nefret ederler ki, O'nu hatırlatan her şeyden nefret ederler. Başörtüsü görür nefret eder, birisinin elinde namazla ilgili tesbih görür nefret eder, sakal görür nefret eder. Halbuki, müslüman olmayanın sakalından nefret etmez. Enteresan bir şey! Allah'ı hatırlatan her şeyden nefret eder. Bu kesin bir hastalığa dönüşür, kesin. Kişi hastalıkları incelesin, gerisinde Allah'tan nefreti, Allah'a ait nefreti, Allah'ın sistemiyle ilgili nefreti görecektir. İleride belki o hastalıkları isim isim yazacağız, inşaAllah. Şimdilik yalnızca konuyu duyuralım diye kısa geçiyoruz.

Peki, mü'min? Mü'min de nefret eder ama bilmediği için. Kendisince Allah'a saygılıdır ama işe dūniHı bakıp tarif ettiği için, kendisini dışında zannedip de baktığı Allah'a saygılıdır, ancak mü'min kardeşlerinden nefret eder. Bu nasıl bir nefrettir? Onların zatlarından nefrettir, onların zatlarından nefret eder. Nefretin hastalığa dönüşmesinin sebebi "zat"tan nefret etmektir. Allah'ın zatından nefret etmektir. İnsanlarla ilgili olarak da kişi nefretini insanların zatlarına yönlendirir, onun zatından nefret eder.

O zaman da o hal kişide mutlaka hastalığa dönüşür. Öyleyse şöyle diyelim. Nefret yasaktır, hele zattan nefret çok tehlikelidir. İslam'da nefret yoktur, buğz vardır. İyi bir mü'min gerektiğinde buğz eder. Buğz etmek o kişinin yüklendiği rolle ilgilidir. Mü'min buğz etmekle o role katılmadığını belirtir, "bu rol Allah'ın rızasına uygun değil" der, onun bakışı kişinin zatiyla değil rolüyle ilgilidir. Bu yüzden, o kişinin rolü değişirse, ona karşı bakışı değişir. Kişinin zatından nefret edeni bazı cümlelerinden tanıyabiliriz, mesela, "artık ağzınla kuş tutsan olmaz" gibi şeyler söyler. Onun zatından nefret ettiği için bu ondan bir hastalık olarak çıkacaktır. Mü'min buğz eder, çünkü buğz zatla değil, rollerle ilgilidir. Bunun biraz daha ilerisinde buğz da etmez. O sadr genişlemesi ile ilgilidir. Sadrı dar olan buğzunu nefrete çevirir, hatta kavgaya dönüştürür, düşmanlığa çevirir. Bu yüzden, Diyn'i anlatmak için, Tebliğ yapmak için sadrın iyi genişlemesi gerekir. İnşirah kitapçığında bahsettiğimiz şekilde iki aşamalı genişlemesi lazım ki, nefret ve buğz kalksın. O zaman Tebliğ'de insanlarla ilişkisi ona göre olur.

Özetleyecek olursak, kaderle geçinemeyenlerin kaderle didişmeleri hastalığa dönüşür. Kişi kaderi anlayamamış ve kaderle didişiyorsa o bir hastalığa dönüşür. Örneğin, kapağı bombeleşmiş, küflenmiş, bozulmuş konserveyi yerseniz zehirlenirsiniz. Konserveyi kapağı şişmişse zehirlidir. Yeni ambalajlarda uyarı da koymuşlar, kapağın şişkinliği şu seviyeye gelmişse zehirlidir diye. Kapak çökük olmalı, hafif bir çukurluk olması gerekiyor. *Clostridium* bakterileri, özellikle *Clostridium perfringens* gaz yapar, o da kapağı şişirir. O düzeyde bir üremenin olduğu bir konserve kullanılmışsa şiddetli zehirlenme yapar. Ama kişi onu bilmiyor. Bu kişi gidip o konserveyi açtı, yedi. Şimdi o bilmiyor diye konserve onu zehirlenmeyecek mi? Zehirler. Onun bilmemesi ölçü değil. Nefret de öyle. "Ben bilmiyordum, kaderin öyle olduğunu bilmiyordum" demen bir şeyi değiştirmez, kaderle didişersen hastalığa dönüşür. Çünkü: Vücut, Sahibi'yle didişene

hizmet etmez.

Örneğin bir kişi geçmişindeki herhangi bir şeye "keşke" diyorsa, "keşke şöyle, keşke böyle" diyor ve bu pişmanlığı acıya, şikayete çevirmiş. Bu onun bir türlü zihninden çıkmadığı gibi artık içini yakmaya başlamış. Şimdiden yanmaya başlamış, içi yanıyor, "Şu konu açıldı mı hala içim yanar" diyor, "Keşke öyle olmasaydı" deyip duruyor. "Niye?" diyorsunuz. "Sorma, şu pişmanlığa düşeli hayatın tadı kalmadı" diyor. Bu haliyle o neyi çağırır biliyor musunuz? Şeker hastalığını! Hayatın tadı mı kalmadı, vücudun da tadı kalmaz. Kaderle didişmek böyle tehlikelidir.

Kaderle didişme göstergelerinden birisi de sürekli çocukluğuna dönme isteğidir. Hayatını sevmez, sürekli keşke şu yaşımda olsaydım der durur, onu kafaya takar. İlerideki beyin hastalıklarının da önemli bir sebebidir o! Çocukluğa dönme arzusu beyni iflas ettirir.

Bazıları da Allah'ın emirlerini sindiremez, dünyayı beğenmez, gidişatını beğenmez, Allah'ın dileğini bir türlü içine sindiremez. Onlar da onda hastalığa dönüşür, o duygular boşa gitmez.

Hastalıkların sonrası da enteresandır. Kafir genellikle şifa bulur. Niye? Şimarması için. Çünkü o iyileşince şımarır. "Hiç dua bile etmedik, iyileştik, şifa bulduk" gibi laflar eder. Nasıl buldun şifayı? Hep kendime güvendim, özgüvenimi, egomu yükselttim, şunu yaptım, bunu ettim... Sonra onu coştururlar, üstüne bir de "ben nasıl şunu yendim?" kitabı yazar. Açın, okuyun, içi tamamen Allah'a isyanla, işi Allah'a bağlamayan öğütlerle doludur. O da kendisini bir yere hazırlıyor. Ayet diyor ki: Biz ona veririz, o da öyle memnun olur, öyle şımarır ki, işte onun çok rahat, çok şımarık olduğu bir anda canını alırız. Çünkü hastalıktan kurtuluşunu, şifayı Allah'a bağlamadı. Bazı mü'minler de hastayken çok dua ederler, Allah onlara şifasını verir, ertesi gün unutulur, başka şeylere bağlarlar. Dün orası burası dolaşıyordun, ne oldu? Ne desek, nereyi söylesek gidecektin,

türbeler, oralar, buralar, ne oldu? Bir anda hepsi bitti gitti, Allah'ı unuttu. Bu söylediklerim ayetlerin mealleridir. Bazıları da hasta olur, şifa bulur, hastalıktan sonra teslimiyeti çok artar. Buna hastalık ne güzel geldi elhamdülillah. Bir de bazı mü'minlerin hastalığı vardır ki... Bu çok özel bir konu, belki ileride konuşuruz. Bunun onlarla ilişkisi yoktur, bu farklı bir şeydir. Onlara hastalık verilir, ama içi santim santim muhabbet dolu bir hastalık görüntüsüdür o. O başka bir şeydir.

Konuyu burada tamamlamış olalım. Ancak bu anlatılanlar çerçevesinde, "Muhtariyeti Tercih Gücü, DüniHı Alğı ve Mütekebbir Hal" konulu 26. Tefekkür Sayfası'nı okuyalım, sonra da duamızı yapalım inşaAllah:

"Yaratılmışların birbirlerine göre "var" olmaları, kesret nuru'nun görüntü sağlama mekanizmasıyla oluşur ki; bu durum, günümüz bilimsel bulguları ışığında hologram prensipleriyle açıklanabilmektedir. Ef'al âlemindeki bu "var" oluş, renk farklılıklarıyla ayırt edilen, şekilleri farklı suretler olarak görülür. Bu suretlerin hareketlerinden ise zaman kavramı ortaya çıkar. İnsanın "kendinde kendine göre var" olan hali ise, kesret nuru kaynaklı değildir. Bu "var" oluş hologram prensiplerine tabi olmadığı için renk ve şekli de yoktur. Kesret nuru ortamında ama doğrudan Rububiyet nuru kaynaklı olarak bulunur. Dolayısıyla varlığını kesret nuruna bürünerek yansıtır. İnsandaki "Ben" diyebilme yetkisi, yaratılmışların birbirlerine göre "var" hallerine değil, işte bu "kendinde kendine göre var" olan hale aittir. İnsanın "Ben" diyebilmesi ona verilmiş önemli bir imtiyaz ve ayrıcalıktır. Allah'ın kendi "BEN" demesinden "KÜN" emri ile başka "Ben" diyebilen kullarını yaratması sonucu olan, insanın bu "Ben" demesi hiç kaybolmaz ve yok olmaz. İnsan "yok" olabilir, "Ben" denilmesi yok olmaz. İnsan geçicidir, "Ben" diyen Baki'dir.

İnsanda "kendinde kendine göre var" olan hal, Allah'ın Kendini Hissetmesi'nden payını aldığı için, insan bu "var" halini "Kayıtlı Kendini

Hissetme Duygusu” ile algılar ve bilir. İnsan algıladığı bu varlığına “Ben” diyerek onu takdim eder ve bu haline “kul zat” özellik kazandırır ki, bu “kul zat” o insanın “nefs”ini teşkil edip, nefsi vahide’den gelir. Talip “seyr-i sülûk”ünü, işte bu “kendinde kendine göre var” hali üzerinden yürütür ve her nefis mertebesinde de kendisine “Ben” der. Talibin seyr-i sülûk sürecinde kurtulmaya çalıştığı şey kendisine “Ben” diyor olması değildir. İnsandaki “kul zat”a “Muhtariyeti Tercih Gücü” yetkisi verilmiştir. Bu yetkinin esası “Muhtariyet Gücü”dür. İnsan dünya hayatında Hakk ve Batıl arasında bir tercih yapabilmesi için yetkiye “Tercih” sorumluluğu kazandırılmıştır. Bu “Tercih” sorumluluğu insanda dünya hayatı sürecinde emaneten vardır ve ölümü tatmasıyla birlikte kaybolur. İnsanın yüklendiği bu emanet onun dünya hayatındaki imtihanının sebebi olmuştur. Ahirete intikal ile “Tercih” kaybolunca insan, hesap günü, cennet ve cehennem meşru alanlarında, meşru işleri için kullanmak üzere “Muhtariyet Gücü” yetkisi ile yola devam eder.

İnsanın “kendinde kendine göre var” hali, “Ben” diyebilme ayrıcalığı, Muhtariyeti Tercih Gücü, esma-i külleha özellikli Kalb’i, dünya hayatı şartlarında sınırsız sayılabilecek kapasiteli beyni ve bütün bunları birleştirebildiği “kul zat”ı sayesinde insan dūniHi bir algıya girer. Bu dūniHi algı insanın esfele safiliyn yaşantısının temelini ve gereğini oluşturur. Bu sebepten, insan kendisini bu algı ile yaşarken bulur; böylece esfele safiliyn’e reddedilmiş olur. DūniHi (Dūnillah) algı “Allah’ın dışı varmış zannı” algısı olup insan için çok kuvvetli, güçlü ve esas özelliktedir. İnsan kendini içinde bulunduğu bu “dūniHi algı”nın bir zann olduğunu dünya tecrübesiyle fark edemez. Dünya yaşantısında edineceği tecrübeyle bunu fark edebilmesi ve bundan kurtulabilmesi mümkün değildir. Bu durum, insanlara Allah’ın bildirmesiyle öğrenilmiş bir konudur, ancak bu yolla fark edilebilir.

“Kul zat”ın ahseni takviym yapısının dūniHi algısı yoktur. Bu sebepten, dūniHi algı ve bu

algının zann’larıyla hareket eden esfele safiliyn özellikli nefis, artık “nefsin şerri” diye tanımlanır. Kesret âleminin görüntülü olan pozisyonu “vehim” adı altında tanımlanır ve bu “vehim” tanımı dūniHi değildir, temelini ise Esma’ül Hüsna Kanunları teşkil eder. Esfele safiliyn özellikli “nefsin şerri”, bu vehim yaşantısını dūniHi algılar. Bu sebepten, nefsin şerrinin “vehim”den kaynaklanan dūniHi algısına “Vehmin Zulmeti” denir. Böylece; esfele safiliyn, nefsin şerri ve vehmin zulmeti faktörlerinin hâkim olduğu bir dūniHi algı ve bu algının zann’larından oluşan bir hayat tarzı insan için doğallaşır. DūniHi algı ve zannlarıyla Allah’a yönelmeyi veya Allah konusunu bu zann’larla değerlendirmeyi Kur’an MÜTEKEBBİR davranış olarak belirtmiş, bunun karşılığının CEHENNEM olduğunu bildirmiştir.”

Şimdi kısa bir dua yapacağız inşaAllah, özellikle tövbe içeren bir dua yapalım. Biraz uzar gibi olur da elleriniz yorulursa indirebilirsiniz. Ellerinizi açık tutmanız şart değil, istediğiniz zaman indirin, istediğinizde kaldırın, sıkılmayın, sıkılmak iyi olmaz, rahat olun.

Allahümme salli ala seyyidina Muhammedin ve ala ali seyyidina Muhammed.

Cezallahu anna seyyidena Muhammeden ma huve ehluh.

Allahümme ente rabbii, la ilahe illa ente halakteniy ve ene abdüke ve ene ala ahdi ke ve va'dike mesteta'tü euzü bike min şerri ma sana'tü. Ebuü leke bi ni'metike aleyye ve ebuü bi zenbiy, fağfirliy zünubiy, fe innehu la yağfiruz zunube illa ente. Birahmetike ya erhamer rahimiyn.

Rabbena zalemna enfüsena ve in lemtağfir lena ve terhamna le nekünenne minel hasiriyn. Rabbena, Rabbena zalemna enfüsena ve in lemtağfir lena ve terhamna le nekünenne minel hasiriyn. Rabbena, rabbena zalemna enfüsena ve in lemtağfir lena ve terhamna le nekünenne minel hasiriyn.

La ilahe illa ente sübhanেকে inniy küntü minez zalimiyn.

Rabbii, rabbi inniy zalemtü nefsiy zulmen kebiyran ve la yağfiruz zunübe illa ente. Fağfirliy. Birahmetike ya erhamer rahimiyn.

Rabbii, Allahümme ente rabbii...

Rabbena zalemna enfüsena ve in lemtağfir lena ve terhamna le neküenne minel hasiriyn. Rabbii...

Sübhanallahi ve bi hamdihi adede halkıhi ve rıdae nefsihi ve zinete arşıhi ve midade kelimatıhi.

Sübhanallahi ve Bi hamdihi sübhanallahil azıym. Estağfirullah, estağfirullah, estağfirullah adede halkıke ve rıdae nefsike ve zinete arşıke ve midade kelimatıke.

Estağfirullah el azıym, el kerıym, er rahıym elleziy la ilahe illa huvel hayyul kayyum ve etübü ileyh.

Sübhanallahi ve Bi hamdihi sübhanallahil azıym, estağfirullah ve etübü ileyh. Sübhanallahi ve Bi hamdihi sübhanallahil azıym, estağfirullah ve etübü ileyh. Sübhanallahi ve Bi hamdihi sübhanallahil azıym, estağfirullah ve etübü ileyh.

Allahım, Allahım inanan din kardeşlerimizin hastalarına acil şifa, dertlerine acil deva, borçlarına acil eda, yolcularına acil selametlik, işsizlerine acil iş, gelirsizlerine acil gelir, çaresizlerine acil çare ya rabbi.

Çarelerin sahibi, merhamet sahibi... Çarelerin sahibi olan Allahım, çaresiz din kardeşlerimize acil çare.. Ya, zel celali vel ikram, ya vehhab, ya latıyf Allahım, onlara çok kolay, çok güzel, çok çabuk olacak şekilde lutfediver, lutfunla ihsan ediver, nasib ediver, merhamet ediver Allahım.

Allahım, bizleri bağışlayıver Allahım, bağışlayıver, lütfen bağışlayıver, lutfen ya rabbii, lutfen merhamet ediver.

Allahım, öncelikle Rasulullah, Nebiullah, Habibullah Efendimiz Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi vesellem Efendimizin güzel, latif, temiz ruhu şerifleri için,

Sonra onun muhterem anneciğinin ve

babacığının ruhları için, onun muhterem eşleri ve yavrularının ruhları için, onun ehli beytinin ruhları için, onun sevdiklerinin ruhları için,

Allahım, gelmiş olan Nebi ve Rasul efendilerimizin ki, hepsine salatü selam eyleyiver Allahım, onların ruhları için,

Allahım büyük halife efendilerimiz, Hazreti Ebu Bekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman, Hazreti Ali, Hazreti Hasan, Hazreti Hüseyin efendilerimiz ki, hepsinden razı oluver Allahım, onların ruhları için,

Allahım, ashabı kiram sahabe efendilerimiz ki, hepsinden razı oluver Allahım, onların ruhları için,

Allahım, onları görmüş din kardeşlerimiz ki, hepsinden razı oluver Allahım, onların ruhları için,

Onları da görmüş olan din kardeşlerimiz ki, hepsinden razı oluver Allahım, onların ruhları için,

Allahım, şehid olmuş tüm din kardeşlerimizin ruhları için,

Allahım, senin indinde makbul kullarının ruhları için,

Allahım, yalnızca senin rızanı umarak, "Allahümme ente rabbii ve ente maksudiy ve rıdake matlubiy" diyerek, yalnızca senin yolunu ve rızanı arzu ederek buraya gelmiş olan mü'min din kardeşlerimizin senin rahmetine kavuşmuş olan var ise annecikleri babacıkları, ne tür yakınları var ise hepsinin ruhları için,

Allahım, yapılmış olan hatimlerin kabulü için,

Allahım, rahmetine kavuşmuş olan inanan din kardeşlerimizin ruhları için,

Ve Allahım, burada bulunan bizler, bizlerin yakınları, yaşayan annecikleri ve babacıkları, yavruları, sevdikleri, yakınları ve bütün din kardeşlerimiz ve gelecekteki din kardeşlerimiz, hepsinin hepimizin ruhaniyetleri için,

Allahım dualarımızı, ibadetlerimizi, tövbelerimizi kabul edivermen, bizleri

bağışlayıvermen, affedivermen, günahlarımızı,
günah görüntülerimizi, günah belgelerimizi
silivermen için,

Allahım, bizleri cehennem ateşinden koruyup,
cennetinle mükafatlandırıvermen için,

Allahım, senden razı olmuş, senin de razı
oluverdiğin, senin huzuruna kalbi selim ile
gelmiş kullarından kılıvermen için,

Allahım, Rasulullah, Nebiullah, Habibullah
Efendimiz Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi
vesellem'e dünya ve ahirette bizleri dost ve
komşu eyleyivermen için,

Allahım yine dünya ve ahirette olmak üzere,
Cemalullah'la bizleri şereflendirivermen için,

Allahım, Allahım, Allahım yalnızca RIZAN için
EI-FATİHA

Allahümme salli ala seyyidina Muhammedin
ve ala ali seyyidina Muhammed.

Cezallahu anna seyyidena Muhammeden ma
huve ehlüh.

Eüzü Billahi mineş şeytanir raciym, Bismillahir
Rahmanir Rahıym.

Bismillahir Rahmanir Rahıym, ElHamdü Lillahi
Rabbil Âlemiyn. ErRahmânir Rahıym. Mâliki
Yevmid Diyn. İyyaKE na'budu VE iyyaKE
nesta'iyn. İhdinas Sırâtal müstakıym.
Sırâtalleziyne en'amte aleyhim, Ğayril mağdûbi
aleyhim Ve laddaaalliyñ." Âmîn

Allah'a emanet olunuz.

EsSelâmü aleyküm...